SAYI: 1500 | PAZAR 11 MAYIS 1941 | SENE 5

TELEFON: Baş M. 20827 İdare M. 23300

TELGRAF: İstanbul Son Telgraf

Sahip ve Başmuharriri: ETEM İZZET BENİCE

SON TELGRAF

EN SON TELGRAFLARI VE HABERLERİ VEREN AKŞAM GAZETESİ

Tesis Tarihi 1936 | SAYISI 5 KURUŞ | Posta kutusu No.

ADRES: Cağaloğlu Nuruosmaniye Cad. No. 54

ABONE: Senelik: 1400 6 Aylık: 750 3 Aylık: 400

Gönderilen evrak iade edilmez

Almanya ne yapmak istiyor?

İki tarafın zafer yolu

Bu harbin seyrinde Almanya ve İngilterenin kendileri için nihaî zaferi kazanmak hususunda takip ettikleri yol ve sistem nedir, İngilizler Akdeniz harbini kazanırlarsa vaziyet ne olur?

Yazan: ETEM İZZET BEİNCE

Ankaradan:

— Avrupa harbi kaç yıl sürecek ve nihaî zafer hangi tarafın olacak?.

Muhakkak ki günün suallerinden biri de budur. Almanya; bu harbe, kısa süreceğini ve yıldırım harbinin muvaffak olacağını tahmin ederek girmişti. Fakat, geçen yılın temmuz ve ağustosunda Britanya adalarına karşı yapılan hava taarruzlarının muvaffak olamaması, İngilterenin Fransız paniğine kapılmayıp sinirlerini ve iradesini toparlaması; Almanyanın bu hesabını daha o vakitten bozdu. O vakittenberi Almanya bir yıpranma harbinin içine sürüklenmiş bulunuyor. Amerikanın bütün imkânları ile İngiltereye müzahereti kabul etmesi, nihayet Hitlere de harbin uzun süreceği kanaatini aşılamıştır.

Alman Devlet Şefi son nutkunda 1942 den bahsetmektedir. O halde, harbin uzun süreceğini her iki taraf da anlamış ve bu anlayışta kabul ettirmek rolü İngilterenin bir zaferi olmuştur. Şimdi mesele, harbin daha kaç yıl süreceğine ve nihaî zaferin hangi tarafta tecelli edeceğine geliyor?.

Bunun için de, yine her iki tarafın ne yapmak istediğini ve zafer için takip ettiği yol ve sistemi tetkik etmek lâzımdır.

Bizce, İngilterenin bugün yapmak istediği; Almanyayı Avrupa kıt'asından taşırmamak, mümkün olduğu kadar iktısadi ablukanın çerçevesi içinde tutmak, kendisinin hayatî addetmediği hedefler üzerinde yorulmasına ve yıpranmasına bilhassa dikkat etmek, taarruzî vaziyetini iktisap edinciye kadar da rahat rahat hazırlanmak ve Amerikan yardımından en geniş ölçüde faydalanmaktır. Buna muvaffak olduğu takdirde 1942 den itibaren havada üstünlük temin edebileceği gibi; deniz programlarını da tahakkuk safhasına sokacak, harbin ruhunu ifa-

(Devamı 5 inci Sahifede)

İNÖNÜ Şehitlerinin hatırası taziz edildi

Vatan için ölen Türk çocuklarının mezarına çelenkler kondu

Bozöyük 11 (Hususî)— Türkün makûs talihinin yenildiği İnönü meydan muharebesinde şehit düşen kahramanların hatıralarını tebcil için İnönü Şehitliğinde yapılacak ihtifale iştirak edecek heyetleri hâmil trenler bu sabah şehrimizden geçmiş; İnönü ovasında tam Şehitliğin önünde durmuşlardır.

Şehitlik ve civarı yakın, uzak yerlerden otobüs, kamyon, araba ve atlarla gelenlerle daha dün geceden dulmuş, bir çok köylü ihtiyar, genç kadın ve erkekler de kahraman şehitlerimize şükran borçlarını ödemek üzere uzak köylerden saatlerce yayan yürüyerek gelmişler, geceyi

(Devamı: 5 inci sayfada)

Iraklılar, İngiliz kadın ve çocuklarına ateş ettiler mi?

İngiliz bankaları Irak namına tediyat yapmıyacak

Kahire 11 (A.A.) — Bildirildiğine göre, Irak'ta muhasamat başladığı zaman Bağdatta bulunan İngiliz kadın ve çocuklarının hepsi Basraya nakledilmişlerdir. Bunlardan büyük bir kısmı şimdi de-

(Devamı 5 inci Sahifede)

Holandalı tayyareciler hücumlara iştirak etmiye başladılar

Londra 11 (A.A.) — BBC:

Evvelki gece Manheim ve Ludwigshafen'e yapılan hücumlara Holandalı tayyareciler de iştirak etmişlerdir. Winsghafen, Alman kimya sanayiinin en meşhur merkezlerinden biridir.

Süveyş Kanalına bir hücum yapıldı

Kahire, 11 (A.A.) — B.B.L:

Düşman tayyareleri Süveyş kanalı mınatakasına hücum etmişlerdir. Mısır müdafaa nezaretinin neşrettiği tebliğe göre, hasar pek ehemmiyetsizdir, insanca zayiat yoktur. D.C.A. faaliyete geçmiştir.

Sırp komitecileri dağlık arazide mukavemete devam ediyor

Almanlar Yugoslavyada 5 fırka bulundurmıya mecbur kalıyorlar

Nevyork 11 (A.A.) — Nevyork Times gazetesinin Budapeşteden aldığı bir telgrafa göre, Sırp komitacıları, Alman ve İtalyan kıt'alarına karşı mukavemete devam etmektedir. Bu komitacılar, Karadağda, merkzî ve cenubî

(Devamı 5 inci sayfada)

Dün gece Londra üzerinde 33 Alman tayyaresi düşürüldü

Londraya yapılan büyük hava akını

Londra, 11 (A.A.) — Alman tayyareleri dün gece Londra üzerinde büyük bir hücumda bulunmuştur. Hasar ve insanca zayiat hakkında henüz kat'i malûmat yoktur. Bilinen şey, yalnız 33 Alman tayyaresinin düşürüldüğüdür.

Haber verildiğine göre, mayıs ayının ilk dokuz gecesinde, cem'an 91 Alman tayyaresi İngiltere üzerinde tahrip edilmiştir. Bu rakam, nisan ayında İngiltere üzerinde tahrip edilen düşman tayyarelerinin adedinden 1 fazladır.

Bu sabah Kadıköyündeki korunma tecrübesi

Denemenin muvaffakiyetle yapıldığı tasbit edildi

Bu sabah Kadıköy kazasında bir pasif müdafaa tecrübesi yapılmıştır.

Tacrübeye tam saat 10 a beş kala çalan alârm düdüklerile başlanmış ve sokaklardaki halk sığınaklara, evlere çekilmişlerdir.

Bu ara bütün ekipler kısa bir müddet içinde yerlerini almışlar ve iskele civarında, Altıyolağzında, Gazhanede, Kurbalıderede çıkan mefruz yangınları söndürmeğe çalışmışlardır. Enkaz temizleme kolları da mefruz bombaların tahribine uğrayan binalardaki enkazı sür'atle temizlemişlerdir. Çayır civarına indirilen mefruz paraşütçüler imha ve esir edilmişleridir.

Tecrübede Vilâyet Seferberlik Müdürü B. Ekrem ile Kadıköy kaymakamı Kmal Cenap, Emniyet âmiri muhtelif mınatakaları gezerek ekiplerin çalışmalarını kontrol etmişler ve mükemmel bulmuşlardır.

Denemenin devamı müddetince vapur, tramvay ve emsali vesaiti nakliye işliyememiştir.

Ruzvelt çarşanba günü mühim bir nutuk verecek

Amerikan donanması nakliye gemilerini himaye edecek

Nevyork 11 (A.A.) — Nevyork Times gazetesinin Vaşington muhabirinin öğrendiğine göre, B. Ruzvelt, çarşamba günü Panamerikan İttihadı toplantısında söyliyeceği nutukta harp malzemesi nakleden vapur kafilelerine harp gemilerinin refakat etmesi veya etmemesi lâzımgeldiği hakkında sarahaten vaziyet alacaktır. Muhabir diyor ki:

(Devamı 5 inci Sahifede)

Bingazi limanına bir taarruz yapıldı

Kahire 11 (A.A.) — BBC:

R. A. F. kuvvetleri, Bingazi limanına büyük muvaffakiyetle müthiş bir hücum yapmışlar, mühim hasarlar müşahede edilmiştir.

Hasta bakıcı hemşireler kursları yarın açılıyor

Kayıt müddeti ayın On yedisine kadar uzatıldı

Yardım Sevenler Cemiyeti İstanbul Şubesinin teşebüsile şehrimizdeki tekmil hastahanelerde açılacak olan gönüllü hastabakıcı kurslarına yazılmak istiyn genç kız ve kadınlarımızın müracaatları gün geçtikçe artmaktadır.

Yardım Sevenler Cemiyeti bu sabah yaptığı bir tebliğle ilk, orta, lise ve yüksek tahsil görmüş bayan ve kızlarımız için müracaat müddetini 17 mayıs akşamına kadar tahdit etmiştir. Müracaatler her gün saat 14-17 arasında Halkevlerile Parti merkezlerinde kabul olunmaktadır.

Diğer taraftan askerî hastahanelerimizde de yeniden yardımcı hemşireler kursları açılmaktadır. Bunlardan Gümüşsuyu hastahanesindeki kursun 4 üncü devre tedrisatına yarın saat 14 te başlanacaktır.

4 çocuk sandaldan denize düştü ve kurtarıldı

Gezmeğe çıkan çocuklar sandalda şakalaşmışlar

Kızıltoprakta Bağdat caddesinde oturan 16 yaşında Ali ile kardeşi Orhan, Refik ve yine Orhan isimlerindeki 4 çocuk, Fenerbahçede Hüsnü adında birinden bir kayık kiralıyarak gezmeğe çıkmışlardır.

Fakat çocuklar sahilden açıldıktan biraz sonra sandalda şakalaşmıya başlamışlar ve sandal devrilerek hepsi denize dökülmüşlerse de kurtarılmışlardır.

Balkanlarda Vaziyete bakış

Bulgarlar Cenubî Sırbistan'da katliâm yaptırmışlar

75 bin Yugoslav talebe de Almanya'ya sevkedilmiş

İtalyan Kralı Arnavutluğa geldi

Atina Elçimiz ve memurları avdet ediyorlar

Reuter ajansı Kudüsten şu haberi veriyor:

Orta şarkta bulunan salâhiyettar Yugoslav mahfillerine gelen haberlere nazaran cenubî Sırbistanda bulunan Bulgar makamları yeni rejime muhalefet gösterdiklerini bahane ederek belediye reislerini, papasları, muallimleri vesair serbest meslek erbabını kaliâm ettirmişlerdir.

(Devam 5 inci sahifede)

Trenle gidecek İstanbulluların nakline başlandı

Sırasını geçirenlerin de sevkine müsaade olunacak

Kendi arzularile Anadoluya gitmek istiyen vatandaşlardan trenle sevkedileceklerin gönderilmelerine bu günden itibarn başlanmaktadır.

İlk kafile bugün saat 14,30 da hususî bir trenle Haydarpaşadan hareket edecektir.

Bu kafilede Gebzeden İzmite kadar olan yerlere gidecekler bulunmaktadır. İkinci kafile de yarın yine hususî bir trenle Adapazarına hareket edecektir.

Ayrıca bu akşam vapurla Karadenize de bir kafile gidecektir.

Diğer taraftan ellerinde meccanî biletleri olduğu halde şimdiye kadarki sevkiyata yetişememiş bulunanlarm müteakip kafilelerle gitmelerine müsaade olunması kararlaştırılmıştır.

Zehirligazlere karşı maske tevziine başlandı

Memurlar taksitle maske alacaklar

Ankaradaki maske fabrikasında imal edilen zehirli gaz maskelerinden şehrimizdeki resmî dairlere tevziata başlanılmıştır. Bazı dairelere sandıklarla gaz maskeleri gelmiştir. Bu maskeler memurlara ve ailelerine dağıtılacak ve bedelleri taksitle alınacaktır. Taksitleri dairelerin muhasipleri maaşlardan muntazaman keseceklerdir.

Diğer vilâyetlerde de yakında aynı şekilde tevziata başlanacaktır.

Diğer taraftan halka da taksitle mske satışı için tetkikler yapılmaktadır. Hususî müesese ve ticarethanede çalışanlarla bu gibi yerleri kefil gösterenlere Kızılayca taksitle maske satılacaktır.

İhtiyarın ölüm sebebi anlaşıldı

Kasımpaşada Samanviran mahallesinde oturan İbrahim isminde bir zengin ihtiyar geçen gün evinde ölü olarak bulunmuş ve ölümü şüpheli görülerek ceset morga kaldırılmıştı.

Dün yapılan otopside İbrahimin anî bir kriz neticesinde öldüğü anlaşılmış ve gömülmesine izin verilmiştir.

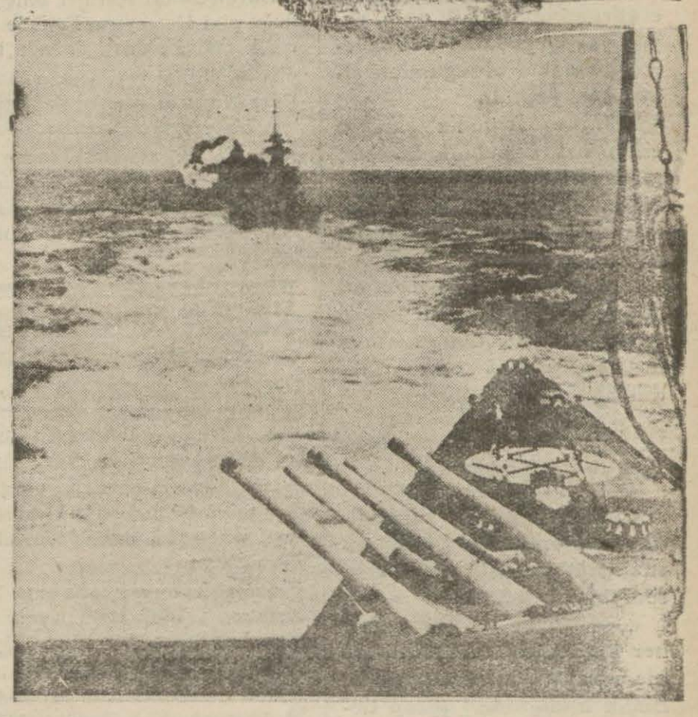

Akdenizde Ingiliz donanması seyir esnasında

HARP VAZİYETİ

Kıbrıs ve Girit, İngilterenin Şarkî Akdenizde iki mühim istinat noktasıdır. Bu adaları mihver kuvvetlerine kaptırmamak lâzımdır

Yazan: **EMEKLI KURMAY SUBAY**

EGE DENİZİNDE VAZİYET:

10 mayıs tarihli ve 339 sayılı İtalyan resmî tebliğine göre, Eğriboz cenubuna ve Mora şarkına düşen (Andres, Einos, Termia) adaları İtalyanlar tarafından işgal edilmiştir. Bu adalar da Siklad grupuna dahildirler.

Ege denizindeki adaların, Almanya ve İtalya arasındak taksim tarzı manidardır. Türkiye sahillerine karşı ön safta bulunan (Taşoz, Semendre, Midilli, Sakız) adalarını Almanlar işgal etmiş, ikinci plânda kalan Siklad adalarını İtalyanlara bıraknuşlardır. Almanların müstahkem bir ada olan Rodosa kuvvetle yerleşmeleri, buradaki hava ve deniz üssünden istifade etmeleri kuvvetle muhtemeldir.

İtalya, Korent kanalı ile veya Girit ile Mora arasındaki Kitera adası arasındaki geçit sayesinde Oniki ada ile muvasalasını tekrar temin etti. Çoğu müstahkem olan bu adaları artık himaye edebilecektir.

Türkiye sahilleri istisna edilirse

(Devamı 5 inci Sahifede)

Üç tahsildar kayıp

Beşiktaş belediye tahsildarlarından Nazmiden sonra Şile, Beykoz tahsildarları da ortadan kaybolmuşlardır. Bunlarn araştırmalarına ehemmiyetle devam edilmektedir. Nazminin zimmetine 160 lira para geçirip Anadolya kaçtığı tahmin olunmaktadır.

Haliç sahillerinde tesis olunacak Sanayi mahalleleri

Haliç sahillerinde tesiis edilecek olan sanayi mahalleleri hakkında yapılan tetkikler bitmiş ve bu mahallelerin mıntakaları belediyece kat'iyetle tesbit ve tasdik olunmuştur.

Bu plâna göre Balattan Ayvansaraya kadar uzanan takriben 24 bin metre murabaalık saha yalnız «küçük sanayi» e, Ayvansaraydan Eyübe kadar imtidat eden 52 bin metre murabbaalık saha «orta sanayi» e tahsis olunmuştur.

Eyüp iskelesinden itibaren Terkos köprüsüne kadar olan sahildeki müesseseler buralara kendileri rıhtım yaptırdıkları takdirde yerlerinde kalacaklardır.

Diğer taraftan Dökmeciler caddesile İslâm Bey caddesi ve Dere sokağı arasındaki sahanın gayri sıhhî olduğu binaenaleyh hiç bir inşaat yaptırılmaması kararlaştırılmıştır.

KISACA

Gittiğimiz yol

Basler Nachrichten isimli bir İsviçre gazetesi, ortaya bir takım tehlikeli tahmin ve iddialar attı. Bu gazetenin yazısını, dünya ajansları her tarafa yaydılar.

Berlinin bitaraf siyasî müşahit mahfillerine atfen yapılan bu neşriyata göre, son 24 saattenberi, dünya vaziyeti vahimleşmiştir. Buradaki 24 saat kaydını, şu dakikada 48 saat, hattâ 72 saat yapmak lâzım.

Çünkü, Bren'li meslekdaşın o yazısı yazdığı dakikadan şimdiye kadar, en az 72 saat geçmiş bulunuyor.

Bu gazete, dünya vaziyetinin vahimleştiğini iddia ederken, bir takım sebeplere dayanıyor. Bunlar arasında, Egedeki Türk-sahillerine yakın adaların, Siklad adalarının ve nihayet «Sisam» ın Alman ve İtalyan kuvvetleri tarafından işgali de var.

Makale muharriri şu mütaleayı da ilâve ediyor: Bu adaların işgali, Türkiyenin hareket serbestliğine engel olabilirmiş!.

Biz, bu mütaleayı müphem buluyoruz. Türkiyenin hareket serbestliğinden kastedilen hakikî mana nedir?. Türkiye, bir hareket arifesinde değildir. Türkiye, çok emin bulduğu bir milli politika yolunda metin adımlarla ilerlemektedir. İstikbalin müphem olduğunu takdir ederek, ona göre hazırlanıyor, bütün imkân ve vasıtalarımızı vatan müdafaası için teşkilâtlandırıyoruz. Her türlü ihtimali gözönüne alıyor ve hiçbir tedbirde kusur etmiyoruz.

Eğer, mevzuu bahıs gazete, Türkiyenin bir tesir altında kalacağını, ürkeceğini söylemek istiyorsa, kendisine, yanlış kapı çaldın, ahbap, demekle iktifa ederiz.

* *

BİR KAÇ GÜNE KADAR

BİR CİNAYET DAVASI

ETEM İZZET BENİCE'nin Edebiyatımızda Hakikî Bir Merhale Olan eserlerinden Biri..

Bu harikulâde nefis edebî romanı bir kaç güne kadar tefrikaya başlıyacağız.

Üstadın «Sen de seveceksin» isimli tefrikası sona eriyor Okuyucularımız «Bir cinayet davası» nı takibe başladıkları zaman göreceklerdir ki, bu eser, Etem İzzet Benicr'nin her biri Türk edebiyatında başlı başına bir kıymet olan ve bir yeni çığır açmış bulu nan romanları içinde, bu kitap, mümtaz bir mevki ka- zanmıştır.

BİR CİNAYET DAVASI

Bir tez, yepyeni bir hayat görüşü, bir ruh tahlilinin yepyeni sentezidir.

HADİSELER KARŞISINDA SON TELGRAF

YABANCI KELİMELE

Büyük Millet Meclisinde, bir kanun lâyihası müzakere edilirken, mevzuata dahi, yavaş yavaş yabancı kelimelerin girmekte olduğundan şikâyetler yapıldı.

Hergün, hepimiz şikâyet ediyoruz: Ecnebi kelimeler, gittikçe artan bir hızla, dilimize doluyor. Bu kelimelerden pasaport soracak makam neresidir?.

Yoksa, yeni bir teşkilât, bol maaşlı geniş bir kadro yapıp, bir «ecnebi kelimelerle mücadele» umum müdürlüğü mü kuralım?

ACIDIR AŞKIN ŞARABI

Osman Cemal bir fıkrasında: «Acıdır aşkın şarabı susuz içilmez» şarkısından bahsediyor. Bir arkadaş:

«— Bu şarkıyı yazan şair her kimse, galiba, ömründe hiç içki kullanmamış, dedi. Bizim bildiğimiz, şarap değil, rakı su ile içilir.»

Bilmem, Osman Cemal bu şayanı dikkat iddiaya karşı ne cevap verir?.

IFRATA VARAN NEZAKET

İkdam refikimizde, M. K. imzasiyle zarif fıkralar yazan arkadaşımız evvelki gün şöyle bir not kaydediyordu:

«— Rahatsızlığım esnasında markasız bir sokak köpeği üzerime saldırdı. Vaktinde tedbir alarak bu köpeğin salyalarından kurtuldum. Bu hayvanın taarruzu esnasında kolaylık gösterenlere teşekkür ederim.»

Genç arkadaşımızın nezaketi malûm ve müsellemdir. Ancak, «bu hayvanın taarruzu esnasında kolaylık gösterenlere» teşekkür edecek kadar nazik olduğunu bilmiyorduk.

YINE LUKS MAGAZALAR

Son günlerde, yine lüks mağazacılığa talip ve hevesli çoğalmış.. Bir çok müessese sahipleri, Fiat Mürakabe Komisyonuna müracaat ederek, dükkânlarının lüks olmasını istiyorlarmış!

Ben, bu talepleri, bir bakımdan haklı buluyorum. Demek ki, lüks eşya, pahalı eşya müşterisi çok ki, bir çok kimseler, lüks mağaza açmak sevdasında!

Bir taraftan da lüks eşya almayın, diye, boyuna çene patlatıyor, kalem oynatıyoruz.

Meğer, biz, ne lüks insanlarmışız.. Bir türlü vazgeçemiyoruz.

AHMET RAUF

Şehit havacılarımız

Ayın 15 şinde Fatihte ve yurtta büyük ihtifaller yapılacak

Hava şehiteri için her sene olduğu gibi 15 mayısta Fatihde kırık kanatlar abidesi önünde büyük bir ihtifal yapılacaktır. Türk Hava Kurumu yapılacak ihtifal için bir program hazırlamaktadır. Ayrıca o gün memleketimizin her tarafında da hava şehitlerinin aziz hatıraları anılacak ve hava faaliyeti bir müddet tatil olunacaktır.

KÜÇÜK HABERLER

VİLÂYET ve BELEDİYE:

★ Belediye otobüs almak üzere bir münakasa açmıştı. Türk Ellar Whit isminde bir firma yirmişer kişilik 20 otobüsü 140 bin liraya vereceğini belediyeye bildirmiştir.

★ Dahiliye memurlarının bir kısmının tahdidi sinni hakkında yeni hazırlanan bir kanun lâyihasına göre Nahiye Müdürlerinin tekmil dereceleri için yaş haddi 55, Kaymakam ve Emniyet Müdürlerinin ilk dereceleri için 56 bunlardan yukarı derece ve mülkiye başmüfettişleri için 60 dır.

TİCARET ve SANAYİ:

★ Anadoluda yeni mahsul yapağı kırkımlarına başlanmıştır. Yapağı mübayaa edecek bankalar ,istihsal sahalarına mümessillerini göndermişlerdir.

★ Ticaret Vekâleti, ham kauçuk ithali için icabeden tedbirleri almıştır. İthalât Cavadan yapılacaktır. İcabeden akreditifler hazırdır.

★ Yeniden şehrimize 830 sandık ecnebi malı neşadır gelmiştir.

★ Karabük Demir ve Çelik fabrikaları, piyasaya ayda 10 ilâ 30 ton arasında ham naftalin çıkaracaktır. İleride bu miktar da arttırılacaktır.

★ Altın dün yirmi yedi liradan muamele görmüştür.

MAARİF, ÜNİVERSİTE:

★ İstanbuldaki Orta Okulların imtihan neticeleri tesbit edilmiştir. İmtihana 4.500 talebe iştirak etmiş, bunun 697 si muvaffak olamamış, 100 talebe de kendi arzusile ikmal devresine kalmışlardır. Diğer 3600 talebe tamamen muvaffak olmuşlardır.

★ 19 Mayıs şenlikleri provası için bazı kız ve erkek mektepliler ayın 16 ıncı günü sabahı mekteplerinde toplanacaklardır.

MÜTEFERRİK:

★ Ankarada Jandarma Subay okulunu bitiren gençlerimize diplomaları merasimle verilmiştir.

★ Yeni Beylerbeyi mendireği tamamlanmıştır.

★ Şehrimiz Yazma ve Dokumacılar Kooperatifi Müdürü pamuk ipliği tevziatı hakkında Ankarada temaslarda bulunduktan sonra şehrimize dönmüştür.

★ Halk Bankası İstanbul şubesi Müdürü Sermed Ankaraya gitmiştir.

HALK Filozofu

Canımızı korumak için

Tuhaf tabiatlerimiz vardır; herşeyi devletten, resmî teşekküllerden, belediyeden bekleriz.

Avrupa harbi patladığı gündenberi, bir siper, sığınak meselesi vardır. Bekleriz, evet, elimizi kolumuzu kavuşturmuş bekleriz ki, belediye, devlet adamları gelsinler, kapımızı çalsınlar, bütçelerden para ayrılsın, evimizin hemen yanıbaşına, top işlemez, bomba girmez bir güzel sığınak yapsınlar.. Bize de:

«— Buyurun efendim.»

Desinler.

Böyle birşey, dünyanın hiçbir yerinde yoktur.

Bugün iki yıldır sürüp giden harp seyir ve inkişafından anlaşılmıştır ki, her vatandaş, bir bombardıman ânında kendi kendisini muhafaza etmesini bilmelidir. Bunun için de en salim hareket, geniş, açık araziye dağılmaktır. Ayni sebepten değil midir ki, vatandaşlara, Anadolu köy ve kasabalarına dağılmaları tavsiye olunuyor.

Şehirde kalanlar, daha doğrusu kalmağa mecbur kalanlar, evlerinin yanında veya yakinindeki arsalara, bahçelere boy siperleri kazmalıdır. Bundan daha kestirme, pratik çare yoktur.

Belgradın bombardımanı gözönünde duruken:

«— Acaba ne yapalım, diye, düşünmenin manası yok.

REŞAT FEYZİ

Seyyar esnafa ve dükkâncılara kesilen cezalar

Belediye Reisliği son 1 yıl içinde İstanbulun her kazasında seyyar esnafa ve dükkâncılara Belediye memurları tarafından ne miktar ceza kesildiğini tesbit ve yekûn etmektedir.

Bu yekûnun geçen yıla nazaran mukayesesine ve en çok hangi mıntakalarda ceza kesilmiş olduğuna bakılarak esnafın kontrolü hakkında bazı esaslar konacaktır.

Bu mevsim şehirde hiç bir tifo vak'ası olmadı

Bu sene en tehlikeli sıhhî mevsim gelmesine rağmen şehrimizde tifo hastalığına rastlanmamıştır. Halkın dikkati ve Belediyenin bostanlardaki lâğım mecralarını kapatmasının bu yolda büyük tesiri olduğu anlaşılmıştır.

Yeniden 600 çuval kahve tevzi edilecek

Gümrükte bulunan 600 çuval kahve Birlik tarafından çekilmiştir. Yalnız bunların tevzii için Ticaret Vekâletinden emir beklenmektedir. Bir kısmı Anadoluya gönderilecektir.

Bir Alman firması Belediyeye müracaat etti

Bir Alman firması da yulaf ve Afyon mukabilinde iki yüz otobüsün İstanbul Belediyesi emrine verileceğini söylemiştir. Bu müracaatler ve istekler Dahiliye Vekâletine yazılmıştır.

Belediye işlerine ayrılan paralar

Hazirandan itibaren yapılacak hafriyat Hey'eti Vekilece tastik edildi

Vilâyet ve Belediyenin yeni mali yılı bütçeleri Hey'eti Vekilece tasdik olunmuştur. Bu suretle Hazirandan itibaren Belediyenin yapacağı yeni işler için ayın 1 inden itibaren faaliyete geçilebilecektir. Hey'eti Vekilenin tasdik ettiği yeni bütçede Belediye kısmından 1,054,169 lira Belediye Sıhhat İşlerine, 1,892,422 lira, imar, yol ve fen işlerine, 359,328 lira İtfaiye teşkilâtına, 535,780 lira Temizlik işlerine, 154,340 lira yeni ve eski park ve bahçelere, 103,861 lira İktisat işlerine, 36,500 lira Mezarlar teşkilâtına. 26,290 lira Belediye Veteriner işlerine, 2,446,516 lira Belediyenin muhtelif ve müteferrik masraflarına ve 1,514,011 lira da Vilâyet ve Belediye varidatlarına nazaran müşterek masraflara ayrılmış bulunmaktadır.

Bundan maada yine tasdik olunan mülhak bütçelerle Karaağaç müessesatı 1941 yılı varidatı 1,748,982 lira, Darülâceze varidatı Belediye bütçesinden yapılan yardımla birlikte 228,497 lira, Şehir Tiyatrosu varidatı yine Belediye bütçesinden yapılan yardımla birlikte 147,597 lira ve Konservatuvar varidatı keza Belediye bütçesinden yapılan yardımla birlikte 104,244 lira ve masrafları bunların ayni olarak kabul edilmiştir.

Tuna yolile gelecek mallar

Yakında mühim miktarda Radyo, tıbbî ecza geliyor

Yakında Macarsitandan Tuna yolile şehrimize mühim miktarda ithalât eşyası geleceği haber alınmıştır. Bunlar arasında bilhassa radyo ve parçalar ile elektrik aksamı bulunmaktadır. Tıbbi ecza da mühim bir yekûn tutmaktadır.

Yol ve bina vergilerinin taksit ayları

Yol, bina ve iktısadî buhran vergilerinin 941 mayıs yılı ilk taksiti temmuz ve ikinci taksiti de ikinciteşrin ayında alınacaktır. Bu aylar içinde taksiıti vermiyenler hakkında cezaî takibat yapılacaktır.

Yoksul ve kimsesizlere yardım

Yardım sevenler Cemiyeti teberrüleri de kabul edecek

İstanbul Yardım Sevenler Cemiyeti hayır sahipleri tarafından yapılacak teberrüleri de kabul edecektir. Bu teberrülerin şekline göre yoksul asker ailelerine, kimsesiz büyüklere yardım yapılacaktır. Gönderilecek kumaşlardan asker ailelerine ve çocuklarına elbiseler yapılacak paralarla da nakdiyardımda bulunulacaktır.

İzmirden bir aylık ihracat ve ithalât

Nisan ayında İzmir limanı vasıtasile memleketimize 236,489 liralık 578,784 kilo eşya ithal edilmiş ve 693,665 liralık 5,351,128 kilo eşya da ihraç olunmuştur.

Yeni, kârlı bir ticaret!

Telefon nakli ticaret haline getirildiğinden menedildi

İstanbul Telefon idaresi elde mevcut vesaitle telefon şebekesinde bazı ıslahat yapmağı düşünmektedir. Bilhassa mükâlemelerde fazla beklenmemesinin teminine çalışılacaktır. İdare Aksarayda büyük bir santral kurmak için hazırlıklarda bulunmaktadır.

Diğer taraftan bir yerden diğer bir yere telefon nakledilmemesi de kararlaşmıştır. Çünkü bu işin bazı kimselerce büyük bir ticaret haline getirildiği anlaşılmış bulunmaktadır.

Çengelköyünde yapılacak yeni şehir işleri

Nüfusu 3116 kişiden ibaret olan Çengelköyünün imarı için hazırlanıp Şehir Meclisince kabul olunan plân mucibince Polis karakolunun bulunduğu yerde bir Halkevi binası yapılacak ve Üsküdar - Beykoz yolunun üzerine isabet eden binaların zemin katı dükkân haline getirilmek şartile yeni, toplu, modern bir çarşı yapılacaktır. Kuleli Lisesi civarında da ileride böyle bir çarşı tesis olunacaktır. Bugünkü ilk mektep binası yerinde de bir dispanser inşa olunacaktır. «Çınarlımescit» mahalli bir yeşil saha haline konulacak, mezarlık olduğu yerde kalacaktır.

Kandilli sırtlarına çam dikilecek

Belediye Reisliği Kandilli sırtlarına çamlar diktirmeği kararlaştırmıştır. Bu çamlar tercihan Kız Lisesinin şimal kısmındaki yamaça dikilecektir. Çünkü burasının şimale müteveccih ve güneş görmemesi ve ayni zamanda tamamen ratip bulunması dolayısile ev inşaatına gayri müsait olduğu tesbit edilmiştir. Ayrıca yine burası yaz mevsimlerinde kasabanın umumî bir tenezzüh mahalli haline konulacaktır.

Arabadan çalınan tahin helvaları

Yusuf isminde bir sabıkalı Tahtakaleden geçmekte olan ibr arabadan 12 kilo tahin helvası dolu bir leğeni el çabukluğu ile aşırmışsa da mahalle bekçisi tarafından görülerek yakalanmış ve dün tevkif edilmiştir. Vak'a esnasında araba ilerlemiş olduğundan helvaların sahibi bulunamamıştır.

Bir otel hırsızı tevkif edildi

Sirkecide Biga oteli ile diğer bazı otellerden battaniye, ceket gibi eşyalar çalan Mustafa isminde bir hırsız yakalanarak Sultanahmet Birinci Sulh Ceza mahkemesine verilmiş ve dün tevkif olunmuştur.

İaşe Müsteşarlığına memur alınacak

İaşe Müsteşarlığı Ticaret Ofisi Umum Müdürlüğüne yeniden memur alınacaktır. Bu memurlar, orta mektep, lise ve yüksek tahsil mezunu olabileceklerdir. Memurlar, müsabaka imtihanını kazandıkları takdirde baremdeki derecelerine göre maaş alacaklardır.

ADLİYE ve POLİS

İstanbul tevkifhanesinde Jandarmayı tokatlıyan kadın!

Bu suçundan bir ay yirmi iki gün hapse mahkûm edilerek tevkif olundu

İstanbul Tevkifhanesinde evvelki gün bir vak'a olmuş ve Fazilet adında bir kadın Erkurban Ertürk adında nöbet bekliyen bir jandarmayı tokatlıyarak hakarette bulunmuştur.

Vak'a mahallinde derhal bazıt tutularak suçlu kadın Adliyeye verilmiştir.

Tokadı yiyen jandarma mahkemede şunları söylemiştir:

«— Ben nöbet bekliyordum. Bu kadın içeriye geçmek istedi, halbuki herkesle birlikte girmesi lâzımdı. Bırakmadım, o da yüzüme bir şamar vurarak hakaret etti, demiştir.

Mahkeme diğer şahitleri de dinledikten sonra kararını vermiş ve suçlu kadını bir ay yirmi iki gün hapse ve 30 lira tazminat vermeğe mahkûm etmiştir. Fazilet tevkif edilmiştir.

Kartalda bir hırsızlık vak'ası

Kartalda Harmanlık mahallesinde Cemile isminde bir kadının evinden elli parçadan fazla kıymetli eşyasını çalıp kaçan sabıkalı hırsızlardan Taşköprülü Mustafa da Kartal jandarma karakol komutanı muavini Behçet Kaynarca tarafından yakalanmış ve bu hırsıza yataklık ettiği anlaşılan eskici Muhlisin evinden çalınan bütün eşyalar bulunup çıkarılmıştır.

DIŞ Politika

Stalin'in Başvekil...

Y...: Ahmet Şükrü ESM...

Sovyetler Birliği Yüksek M... lis Riyaset Divanı tarafından ... redilen bir kararname ile ko... nist partisi umumî kâtibi St... Halk Komiserleri Heyeti Reis... ne yani Başvekilliğe tayin e... miştir. Diğer bir kararname ş... iye kadar bu vazifeyi görmekt... lan Molotofu ikinci reisliğe ta... etmektedir. Malûmdur ki M... tof, 1939 senesi yazında Alm... ile ademi tecavüz paktı imza... cağı zamana kadar Hariciye ... kili bulunan Litvinofun istifa... zerine bu makama tayin ed... ve o zamandanberi, hem Ba... killik, hem de Hariciye Vek... vazifesini görmekte idi. Mol... bu vazifeden affedilmediğine ... re, şimdi Başvekil muavini ve ... riciye Vekili vazifesini görece...

Bu tebeddülün resmî izahı, ... Başvekillik, hem de Hariciye V... killiği vazifesini görmesinin ... disi için güç olduğu hakkında ... lotof tarafından ileri sürülen ... bepten ibarettir. Filhakika bu ... makul bir sebep olabileceğ... şüphe yoktur ve eğer Molotof ... rine Başvekilliğe ve yahut H... ciye Vekilliğine başka bir So... devlet adamı getirilmiş olsa... bu tebeddül büyük alâka uya... racaktı. Fakat bu defa Sovyet ... kûmetindeki tebeddül, Stalin ... mühim ve şimdiye kadar de... mekanizmasının dışında kal... olan bir devlet adamının bi... iktidarı eline alması şeklinde ... celli ettiği içindir ki her taraf... en derin bir alâkayı üzerine ... miş bulunuyor.

Leninin ölümünden evvelki ... manlardanberi Stalin Komü... Partisi Umumî Kâtibi unva... muhafaza etmiştir. Belki bir ... manlar Stalin, hakikaten ya... parti umumî kâtibi idi. Fakat ... nin öldükten sonra parti için... vazifesi ve rolü gittikçe ehem... yet kesbetti. Hükûmet de par... istinat ettiğinden Stalin ya... Komünist Partisinin Şefi olma... kalmadı, Sovyet memleketleri... mukadderatını idare eden hü... metin de gayriresmî reisi o... Binaenaleyh bugünkü tebed... esasen çoktanberi filen mev... olan bir vaziyeti hükümleştirm... tedir. Stalin, şimdiye kadar bil... sıta mukadderatına hâkim old... memleketlerin idaresini fiilî ola... eline almaktadır.

Bu inkılâbın şümulünü anla... bilmek için bunun Sovyet hü... met mekanizması üzerinde na... bir değişiklik husule getirece... gözönüne getirmek kâfidir. St... şimdiye kadar parti umumî kâ... bi idi. Gerçi parti şefi sıfatile ... vekili ve komiserleri kendisi ... çerdi. Fakat ne de olsa, hükû... komünist partisinin icra he... idi ve parti ile hükûmet ara... bir ayrılığın mevcut olabile... kabul edilmese bile, herhalde ... kûmet ve parti ayrı ayrı teşek... lerdi. Stalin şimdi hükûmet re... liğine geçmekle parti ile hükû... arasında tam bir birlik hus... gelmektedir. Yani parti reis... ile hükûmet reisliği Stalinin ş... sında toplanmaktadır. Bu sure... hükûmetin otoritesi de kuvvetl... miş oluyor. Bu tebeddülde h... hangi bir siyaset tebeddülü a... nası aramak beyhudedir. Çün... bu inkılâptan evvel de devletin ... ve dış politikasına Stalin hâkim... Ancak şimdiye kadar bilvasıta ... vir ettiği politkayı şimdi doğ... dan doğruya tedvir edecektir.

Vaziyet böyle olduğuna g... Stalinin bu sırada böyle bir in... lâbı yapmasına âmil olan sebe... ne olabileceği suali akla gelme... tedir. Yapılan inkılâbın netice... icra organını, gerek vazifelerin ... memuriyetlerin tevhidi ve ge... şefin bizzat işbaşına geçmesi ... retile takviye etmek olduğu... göre, Stalin bu sırada bunun lü... muna kanaat getirmiş olmal... Sovyetlerin, hususî bir tehlike ... karşılaştığı iddia edilemez. Fa... iki seneye yakın bir zamanda... ri başlıyan harp gittikçe geni... mektedir. Bu vaziyette hiçbir de... let harbin tehlikelerinden mas... sayılamaz. Sovyet gazeteleri 19... senesinden evvel de dünyanın ... harbe doğru sürüklenmekte old... ğunu yazmışlar bu harbin gittik... genişliyerek «ikinci emperya... cihan harbi» mahiyetini alac... Sovyet halkına anlatmışlard... yetler Birliğinin bu «ikinci ...

(Devamı 5 inci sahifede)

Edebî Roman: 56

KOLKOLA

Müellifi: Nizamettin NAZİF

Beyoğlu... Geceyarısında Beyoğlu... Pis, berbat ve çirkin bir cadde ki iki yanından ayrılan bir sürü küçük ve dar yol insana birbirinden beter bin bayağılığın anahtarlarını derhal teslime âmadedir.

Bol ışıklı yerleri ile kapkaranlık semtleri ile de eğlence veya lüks vadedişi ile de her şeyi ile de yalnız sefil olan bu Beyoğlunda ikisinin de hoşlanacak tek taraf bulamadıkları sekiz on adım ilerler ilerlemez, insiyakî hareketlerle bir taksiye yaklaşmalarından anlaşıldı. Şoför, kadının kürkünü ve erkeğin şıklığını görünce sevinerek volana sarıldı:

— Ne tarafa gideceğiz?

Lâmbayı söndürüp sağ kolunu güzel kadının omzuna atan Naci:

— Nereye istersen! - dedi - yalnız git... Durmadan git.

Rezzan en ufak bir itirazda bulunmadı. Şoför, yağlı müşuteri bulmaktan ileri gelen bir keyif ile gaze bastı.

....

....

Sabah, bu çifti Yeşilköyde bir otelin, sobasız ve soğuk bir odasında kocaman bir şişe konyağın karşısında kucakkucağa buldu.

Pancorsuz ve perdesiz pencerelerden dümdüz bir deniz üstüne güneş soluk bir pembelik serpiyor, bozulmamış yataklar üstünde bir şapka ile bir çanta görülüyordu.

— Birer konyak daha içelim mi Rezzan?

— Sen bilirsin cicim...

— Üşümüyor musun?

— Bilâkis... Yanıyorum

— Biraz daha yan öyle ise...

Naci boş kadehlerde şişeyi dolaştırdıktan sonra birini genç kadının dudaklarına dayadı.

— Hüüp! Mükemmel... Şunu da ben yuvarlıyayım...

— ......

— Tamam.

Ve akabinde dudaklarını kadının dudaklarına dayadı. Uzun uzun öptü:

— Sensiz yaşamak iddiası ne gülünç!

— İnanayım mı?

— İnan Rezzan, inan. Çünkü ben yalan söylemesini bilmem .

— Güldürme beni.

— İstersen gül. Fakat inan.

— Niçin inanmamı istiyorsun?

— İnanmayan kadın sevemez de ondan.

— Seni sevmemi mi istiyorsun?

— İstemiyeyim mi?

— Ben belki sevilmekten hazzederim. Fakat daha çok sevmeme müsaade edilmesini isterim.

— Yani...

— Yanisi bu işte. Senin, seni sevmeme itiraz etmemen bence asıldır. Beni ister sev ve ister sevme!

— O halde sualin şeklini değiştireyim. Seni sevmeme müsaade ediyor musun?

— Bunu sormak da absurd.

— Neden?

— İnsan bunu sormaz. Kendiliğinden anlar. Eğer sana böyle bir müsaade vermek niyetinde olmasaydım buralara kadar gelir miydim?

— Buralara kadar dediğin yer Yeşilköy mu?

— Evli bir kadının bir yabancı erkekle evinden dört adım uzaklaşmasile kırk günlük bir yere gitmesi arasında hiç bir fark yoktur.

— Prensip belki doğru. Fakat İstanbuldan Yeşilköye gitmekle İstanbuldan kalkıp faraza, İsviçreye gitmek arasında bir fark vardır sanırım.

— Yoktur.

— Yok mudur?

— Yoktur dedim a...

— Öyle ise haydi İstanbuldan uzaklaşalım.

— Derhal.

— Nereye gidelim?

— Onu bana sorma. Nereye istersen götür.

— Şöyle bir Bursaya kadar uzanalım mı?

— Mükemmel bir fikir.

— O halde burada titremiyelim, arabaya binip evlerimize gidelim. Değişip şehirden uzaklaşalım.

— Eve gitmeğe de lüzum yok.

— Böyle balo kıyafeti ile Bursa seyahatine çıkılmaz a...

— Molla Beyin suratını görmek istemiyorum.

— Korkuyor musun?

— Sen delisin... Korkumdan değil. Lüzum yok buna da. Ben başka bir yerde de değişebilirim.

— Bir arkadaşının evinde mi?

— Of. Çok soruyorsun? Kendi evlerimden birinde.

Ve kendini delikanlının kollarından kurtararak ayağa kalktı. Aynaya baktı:

— Rengim fena değil... - dedi - Konyağın tesiri de var amma... Kendimi sıhhatte hissediyorum. Haydi doğrul bakalım küçük bey.

Naci, boş kadehlerden birini doldurup bir tane daha yuvarladı. Sonra uyuşmuş bacaklarını oğalayarak doğrulurken:

— Demek sizin başka evleriniz de var... - diye mırıldandı -

Rezzan gayet pişkin bir tavırla cevap verdi:

— Olur a... Sana ne? Senin bugüne kadar geçen hayatından ben hesap soruyor muyum? Son bir aylık hayatını şöyle bir karıştırmağa kalksam yüzüne bakmamam lâzım.

— Yine bu kıskançlık sahnelerine başlamıyalım. Bütün geceyi zindan ettin zaten...

— Mersi.

— Anlamamazlıktan gelme. Neden bahsettiğimi biliyorsun.

(Arkası Var)

AVRUPA HARBİNİN YENİ MESELELERİ

Müşkülat ve muvaffakiyet..

Yazan: ALİ KEMAL SUNMAN

Alman zırhlısının Atlas Okyanusu muharebelerinde şimdilik yaramıyacak surette yaralandığına dair gelen haberler malûm. İngilizlere göre müşkülâtı kabul ve itiraf etmekle müşkülât karşısında korkarak çekilmek arasında fark olsa gerek.

Şimdiye kadar bu harbin ne gibi zorlukları olduğunu hep söylediler. Avrupa harbinin Balkan safhasında da bir çok müşkülâtla karşılaşmışlardır. Bunu da açıkça itiraf ediyorlar. Fakat önünde olan veya hatıra gelen türlü mânialari bilerek saymak başkadır, o mânialar önünde bek büsbütün başka. İngilizlerin göğüs gerecekleri ne gibi müşküller varsa bunları bilmemezlikten gelmek tarafına gidilmiyor. Yapılacak işinin şimdiye kadar yapılanlardan çok zor olduğunu söylemek mücadeleye devam için ruhları daha kuvvetlendirmektedir. İngiliz efkârı umumiyesinin vaziyetin ciddiyetini ve ona göre çalışmak lüzumunu takdir ettiğine filiyat şahit. Bu harbin İngilizlerce tamamen aşikâr olan müşkülâtı geçen harpki umumî harpte karşılaştıkları türlü zorluklar arasında hem birbirine benziyenleri var, hem büsbütün başka olanları. Fakat Atlas Okyanusundaki tahtelbahir sahasında İngiliz efkârı umumiyesine şimdiye kadar anlatılan şey şöyle olmuştur:

Bu sefer geçen seferkiden ziyade müşkülât vardır. Atlas Okyanusundaki Alman tahtelbahirleri geçen seferkiden, yani 917 senesindekinden daha müsait bir vaziyette bulunuyorlar. Batırılmadan evvel kaçabiliyorlar. Bu yüzden İngiliz ve sair bandıralı nakliye gemileri daha çabuk ve daha çok batırılıyor. Onun için şimdiden Alman tarafı kendi muvaffakiyetinden bahsetmeğe imkân ve fırsat bulmuş oldu.

Fakat bu imkân ve fırsat daima devam edemezdi. Onun için İngiliz tarafı da Atlas denizinde Alman tahtelbahirlerine karşı şiddetli bir mücadeleye girişmiş olup son aylarda bu mücadele devam edip gidiyor. Amerika ile İngiltere arasındaki münakalâtın temini için bu mücadelenin devam ve nihayet İngilere lehine o- larak neticelendirilmesi lâzım. Bu yetin müşkülâtı saklanmadığı gibi İngiliz efkârı umumiyesi harbin istikbali için daha nelere lüzum olduğunu takdir etmektedir.

Harbin istikbali için elzem olan âmil zamandır. Bir çok cihetlerden ihtiyatlı bulunmağa kendini mecbur gören İngiliz tarafı zamanın kendi lehine olmasını istiyor. Başarılacak bir çok işler ancak zamanla olabilecek, denizleri münakalât da işte bunların en mühimmidir. Kervan halinde temin edilecek nakliyatı muhafaza için dolambaçlı yollar takip edilmek zarureti var. Bu da pek küçük görülür de ne pahasına olursa olsun çabuk iş görmek yoluna gidilirse denizlerde de İngiliz tarafının çıkaracağı müşkülâtı artabilir. Onun için ister istemez faaliyet şuurlu bir ağırlıkla ...

Hiç aceleye lüzum görülmeksizin tedricî surette devam eden Atlas Okyanusu harekâtı eski noktai nazarı teyit ediyor..

Zaman geçtikçe bir top daha fazla yapılıyor, bir tayyare daha artıyor. Yine zaman geçtikçe denizaşırı yerlerden temin edilen yardım daha müessir oluyor. Gerek kemiyet, gerek keyfiyet itibarile geçen senenin haziran, temmuz ve ağustosu İngiltere için en tehlikelerle dolu aylar olmuştu.

Bu senenin ilkbaharı Britanya adaları için o kadar tehlikeli ve tehditkâr görünmüyor. Fakat diğer müşkülât meydandadır. İngiliz ordusu geçen yaz Avrupa kıtasından çekilmişti. Bu ilkbaharda Balkanlar sahasında İngiliz ordusu yine Avrupa kıt'asından çekilmiş bulunuyor. Bu suretle İngiliz tarafı filen harbedecek adamlarını Avrupa kıt'asından uzakta bulundurmaktadır.

Söz dönüp dolaşarak yine zaman denilen kuvvete geliyor. Gerek harp sanayii sahasındaki mesai ve muvaffakiyetin sebeplerini hazırlamak, gerek filen muharebe edecek olanlarını mücadele sahasına çıkarmak için zaman ayrı bir kuvvet teşkil ediyor.

HALK SÜTUNU

İş Ve İşçi Arıyanlar, şikâyetler, temenniler ve müşküller

İş arayan genç bir kız

Lise tahsilini bitirmiş genç bir kız, resmî ve hususî müesseselerde, yazıhanelerde iş aramaktadır. İş sahiplerinin Son Telgraf Halk sütunu vasıtasiyle «Nebahet» ismine müracaatları rica olunur.

İş arayan bir genç

On sekiz yaşındayım. Bu sene İstanbul Erkek Lisesinin onuncu sınıfını pe kiyi edrece ile ikmal ettim. Hesabım kuvvetlidir. Orta bir ücretle tahsilimle mütenasip çalışacak bir yer aramaktayım. İş sahiplerinin lûtfen (Çalışkan) rumuzuna müracaat etmesi rica olunur.

Daktilo Bilen Bir Genç İş Arıyor

Liseyi bitirdim. Şimdilik askerlikle hiç bir ilişiğim yoktur. Daktilo bilirim, el yazım güzeldir. Herhangi bir müessesede çalışmıya hazırım. İş vermek istiyenlerin Sn Telgraf Gazetesi R. N. G. rumuzuyla müracaatları.

Pratik bir fen memuru iş arıyor

Pratik fen memuruyum. Müteahhitlik yapmış, proje, hesap işlerinde, yola ait bütün âletleri kullanabilir yol, bina işlerinde tecrübeli bir gencim. Elimde vesaikim mevcuttur. İhtısasım dahilinde münasip bir iş istiyorum. Lûtfen Son Telgraf Halk sütunda M. rumuzuna bildirilmesi.

Gelen İş Verme Mektupları

Bayan Nebahat (Büyük Postahaneden) — Bayan N. D, S. A, Meral (İstanbuldan) — Mektuplarınız vardır. Saat 15 — 19 arasında almanız mercudur.

AÇIK KONUŞMA: Bayan Muallâ: namınıza gelmiş olan iş verme mektubu bugün adresinize gönderilmiştir.

Bay Hikmet Özkan: Göndermiş olduğunuz ilân muhteviyatının Halk Sütunumuz haricinde bulunduğunu ve binaenaleyh neşrolunamıyacağını bildiririz.

Biz bize

Küçük dikkatsizlikler

Her yıl 12 Mayısta, İnönü şehitleri ziyaret edilir. Oradaki âbideye çelenkler konur. İnönündeki şehitlik, bütün kurtuluş harbi devamınca, vatan uğruna can vermiş Türk çocuklarının sembolüdür.

Şehitliği ziyarete giden heyetler hareket etmiş bulunuyorlar.

Her yıl bu ziyaret, bütün yurd namına, bütün Türk milleti namına yapılır. Hemen her vilâyetten, İnönüne civar kaza ve köylerden heyetler gelir. Merasimde, istiklâl için canlarını vermiş aziz ölüler, saygı ile anılır.

Biz, bu hâdise münasebetiyle, küçük bir noktaya işaret etmek istiyoruz. Son günlerde, İnönü şehitliğini ziyaret haberini ve tafsilâtını veren bazı gazeteler, «İnönü zaferi kutlanacak» şeklinde garip cümleler yazıyorlar.

İnönü zaferinin yıldönümü, bir kaç hafta evveldi ve o zaman, gazetelerde neşriyat yapıldı.

Küçük bir ihmal neticesi olan bu dikkatsizlik çirkindir. Şehitliği ziyaret ve mahiyetini doğru yazalım. Yakın tarihimize ait millî hâdiselere daha ziyade alâkalı olalım.

BURHAN CEVAT

Ne zararı var?

Hergün ayni müvezziden gazete alıyordu. O gün de gazetesini aldı. Fakat üzerinde beş kuruş yoktu. Çocuk ta uzattığı bir lirayı bozamadı.

— Yarın verin bayım!

— Canım olur mu? Ya yarın ben ölürsem?

— Ne zarar var bayım?,

DOKTOR DİYOR Kİ

Bağırsaklarımızı dinlendirelim

Kıştan yaza geçerken, uzviyetimiz yeni mevsimi karşılamak için kenid kendine hazırlığını yapar. Gerçi vücut kendi kendine hazırlığını yapar amma, o vücudün sahibine de, uzviyetin bu gayretini kolaylaştırmak vazifesi düşer. Bunlardan biri de barsakların temizlenmesidir. Yaz sebze mevsimi olduğu için, kışın ağır yemeklerin bir hayli kültefini çekmiş olan barsakları şöyle biraz dinlendirmek gerektir.

Bunun için de müshil haplara ihtiyaç yoktur. Sellülozu bol gıdalar yemelidir. Artık yağlı yemeklere elveda!

Barsaklarımızı temizlemek, vazifesini kuvvetlendirmek demek, ayni zamanda mideyi de gözetmek demektir. Mide ve barsağın da senede bir dinlenmiye ihtiyaçları olduğunu unutmıyalım.

MAHKEMELERDE:

Gidip gelmemek, gelip görmemek var!

"Yok canım. O kadar uzun boylu değil. Yalovaya kadar gideceğim„

Yazan: **HÜSEYİN BEHÇET**

— Fahriciğim, artık gidiyorsun.. Ne olur ne olmaz. Gel helâllaşalım..

— Canım.. Gidiyorsam, ölmeğe gitmiyorum ya... Şuradan yalovaya kadar gidip biraz tavuk, biraz yumurta, biraz tereyağı alıp getireceğim. Topu topu üç gün.. Kadıköyüne misafirliğe gider gibi bir şey...

— Belli olmaz Fahriciğim, belli olmaz. «Gidip de gelmemek var.. Gelip de görmemek var.»

— Allah saklasın canım.. Neye böyle fena şeyler yoruyorsun? Hem ben gider gelirim.. Hem de gelir görürüm.

— Hayır kardeşim.. Belli olmaz dedim ya!. Gider orada ölür kalırsın.. Gelemezsin.. Gelisin.. Gözüne perde gelir, kör olursun, beni dünya gözile bir daha göremezsin!..

— Yahu Şükrü, pek hokkabaz şeysin.. Demindenberi, bütün bunları, bunu söylemek için mi söylüyordun?

Birer kahkaha koyuverdiler.

— Gel Fahriciğim.. Şu mahkemelere bir bakalım.. Daha bize vakit var. Oturduklrı kanepeden kalktılar.. Samilerin kapısında yığılıp geçilmez hale getirdikleri, fakat içerisi bomboş salona, bir kaç kişiyi ite kaka girdiler. Mübaşir:

— İçeri girelim efendim.. İçeri girelim.. Kapıyı kapayınız! Girenlere çıkanlara yol veriniz.

Kapının önündeki kalabalık dağıldı.. Bir kısmı içeri girdi.. Bir kısmı koridorda yürüyüp başka mahkemelere doğru gittiler.

Ben de onların arkasından mahkemeye girdim.. Kapının yanında durdum.

Şişman, boylu, esmer bir kadın, davacı mevkiinde ayakta duruyor:

— İsbat etsin efendim.. İsbat etsin. Diyordu. Söyledikleri isbat etsin. Ben şimdiye kadar kimin malına el sürmüşüm? Öyle lâfı söylemek kolay amma, isbat lâzım.

Dışarıdan, başka bir mahkemeden bir mübaşirin sesi duyuldu:

— Şükrü.. Saffet!.. Şükrü.. Saffet!

Muhakeme devam ediyordu. Kadın, kendisine hakaret edildiğine dair bazı şahitler gösterdi. Bu aralık, bizim iki ahbap salonu terkedip tekrar koridora çıktılar. Biri:

— Bırak be Fahri.. Bu dava fos! dedi. Başka, iyi bir dava bulalım...

— Bulalım amma, nerede? Sakın çağırmasınlar bizi...

— Yok, daha vakit var. Gel şuraya girelim.

Başka bir mahkemeye girdiler. Ben de girdim.. Kapının yanında durdum.

Hâkimin karşısında, on sekiz yirmi yaşlarında, mevkuf iki genç vardı. İkisi de, kılık kıyafet düşkünü idi. Hâkim sordu:

— Lâtif.. Sen söyle bakalım.. Nasıl çaldınız mangalı?

Bu aralık, dışarıdan, biraz evvelki mübaşirin sesi tekrar duyuldu:

— Şahit, Fahri.. Şahit, Fahri!

Delikanlı, hâkimin sualine cevap veriyordu:

— Gece, Caferle beraber yatmağa gidiyorduk. Sokakta bir mangal gördük.. «Bunu sokağa acaba kim bıraktı?» dedik. Biz mangalın yanında konuşurken, bekçiler geldi.. Bizi yakaladılar.. Biz mangalı çalmadık.

— Nasıl çalmadınız? Eve girmişsiniz.. Sizi bekçiler evden çıkarken görmüşler.

— Hayır efendim.. Biz eve girmedik.

— Cafer, sen söyle bakalım.. Nasıl çaldınız?

— Efendim, biz çalmadık. Dediği gibi, biz geçerken yolda bir bakır mangal gördük.. Durduk. Bekçiler gelip bizi yakaladılar. Biz eve girmedik.

Bizim iki ahbap, buradan da çıktılar. Yine, biri:

— Fahriciğim, dedi. Burada da iş yok!

— Yahu.. Bizim mahkemeyi kaçırmıyalım.

Biraz ilerlediler. Bir mahkeme kapısında durdular.

— Şükrü.. Sen mübaşire soru - ver; ne zaman çağıracaklar?

— Daha vakit vardır.

— Sor bakalım bir kere...

Kapının önüne çıkan mübaşirin yanına sokuldu.

— Ağabey.. dedi, bizi ne zaman çağıracaksınız?

— Siz kimsiniz?

— Şükrü..

— Davanız kiminle?

— Saffetle...

Mübaşir, elindeki listeye baktı.

— Sizi çağırdık.. Gelmediniz.. Gıyabınızda muhakemeye başlandı.

— Eyvah!

Öbürü atıldı:

— Ya ben?

— Sen kimsin?

— Ben de, o davada şahidtm.. Adım Fahri...

—Seni de çağırdık.. Yoktun.. Hâkim, bir lira para cezası kesilerek ihzaren celbine karar verdi.

— Eyvah! şimdi söylesek, geldiler desen, hâkim tekrar almazmı acaba bizi? Bak biz buradayız. Hem de bir saatten beri burada - yız.. Çağırıldığımızı duymadık..

— Hiç öyle şey olur mu? O, geçti artık.. Hem, burada bulunsaydınız duyardınız. Demek ki yoktunuz.

— Burada idik yahu.. Şu mahkemeye girdik.. bir dava dinliyeelim dedik.

(Devamı 6 ncı sayfada)

Başmuharrirler Ne Diyorlar?

İKDAM

B. Abidin Daver «İnönü Ruhu» isimli bugünkü baş yazısında bugün İnönü şehitliğinde İnönü zaferlerini tes'it için yapılan merasim münasebetile İstiklâl Harbimizin kısa bir tarihçesini kaydetmekte ve bilhassa:

«İstiklâl ve Cümhuriyetimize kastedecek düşmanlar bütün dünyada, yine emsali görülmemiş bir galibiyetin mümessili olabilirler; fakat, biz de, yine İstiklâl Harbindeki yenilmez ruhla emsali görülmemiş galibiyetleri, emsali görülmemiş mağlûbiyetlere çevirmek imanile mücadeleye hazır olmalıyız. Eeğr. Atatürk, İsmet İnönü ile öteki silâh ve siyaset arkadaşları, fena ve ümitsiz şartlar karşısında yılmış olsalardı, Türkiye, istiklâlini ve şerefli varlığını asla elde edemezdi. Bizi muzaffer eden, o sarsılmaz, o yılmaz ruh olmuştur. Her şeye rağmen bu ruh, içimizde daha kuvvetli, daha sağlam, daha zinde olarak yaşamalıdır. Eğer, bir gün tecavüze uğrayıp ta harbetmek mecburiyetinde kalırsak, bizi kurtaracak olan o ruhtur. İnönlerinde, Sakaryalarda, Dumlupınarlarda muzffer olan o sarsılmaz, o yılmaz ruh. Bu ruh, Atatürkün ölmez ruhudur, bu ruh, İsmet İnönü'nün yalnız düşmanı değil, milletin makûs taliini de yenmiş olan büyük ruhudur. İstikbali ve hâdiseleri bu ruhla bekliyelim.» demektedir.

YENİ SABAH

B. Hüseyin Cahit Yalçın «Dünya vaziyeti vahimleşiyor» isimli bugünkü baş yazısında bazı Avrupa gazetelerinin, dünya vaziyetinin vahımleştğini yazdıklarını, bunda şüphe oldadığını, çünkü Almanların Avrupanın işini bitirdikten sonra dünyanın sair kıt'alarını da ateşe vermekten geri durmıyaçaklarını söyledikten sonra harbin müstakbel inkişaflarını tahlil etmekte ve:

«İngiltere gerek Tobruğu, gerek Mısırı, gerek Ortaşarkın sair mühim noktalarını bütün İmparatorluk kuvvetlerile müdafaaya kat'î surette azmetmiş olduğunu ilân etmiştir. Almanlar ilk defa olarak azimli ve hazırlıklı bir İngiliz müdafaasının çetinliği ile çarpışacaklardır: Öyle tahmin ediyoruz ki, bu çarpışma Alman ordularının mukadderatında bir dönüm noktası teşkil edecektir.» demektedir.

TAN

B. Zekeriya Sertel «Türk bilietinin kuvvet kaynakları» isimli bugünkü yazısında Çörçilin İngiliz milletinin maneviyatını yükseltmek için düşman tayyarelerinin tahrip ettikleri yerleri görmesini tavsiye ettiğini söyliyerek Türk milletinin imanını bilmek için böyle tavsiyelere muhtaç bulunmadığını, bizim en büyük kuvvet kaynağımızın bütün bir husumet cihanına karşı kazandığımız İstiklâl Harbi ve o harbe ait kıymetli hatıralar olduğunu ve Türk miletini dünyanın en buhranlı devresinde başında İsmet İnönü gibi ibr şefe sahip olmakla taliin en büyük mazhariyetine ermiş bulunduğunu beyan etmektedir.

CUMHURİYET

B. Yunus Nadi «Hür milletin işbirliği» isimli bugünkü baş yazısında sebeb belli olmıyan bir harbin ne vakit ve nasıl biteceğini tayin etmenin güç olduğunu söyliyerek eski harple bu harbin bir mukayesesini yapmakta ve bilâhara yeni nizamın Mihver tarafından takip olunan gayesini tahlil ettikten sonra:

«Beşeriyetin tekâmülüne uygun müterakki bir yeni nizam ancak hür milletlerin samimî işbirliği etmelerile tahakkuk edebilir. Her biri birer tarihî varlık olan milletlerin haklarınah ürmet eden ve harbi ebediyen kadro harici yaparak vaziyete münhasran sulhü hâkim kılan bir yeni nizam. Ve bunu yalnız Avrupa için değil, dünya için böyle düşünmek zarureti vardır. Münakale vasıtalarının çokluğu yüzünden bütün kıt'alar kapı bir komşular haline girmiş olduktan sonra dünyayı parçalı bohça halinde bir nizama uydurmağa artık imkân kalmamıştır. Bizce ergeç vaziyete hâkim olacak hakikat budur. Onu her taraf anlasa şimdiki dövüş harbinin bir gün daha fazla devmına mahal olmaksızın muhariplerin kan ve ateş içinde şu sahadan bu sahaya koşacak yerde insanlığın hyatına verilecek hakikî ynei nizam için derhal masa başına oturdukları görülürdü.» demektedir.

GÜNÜN TENKİDİ

Kaynana elinden neler çekilir ?.

Bir dostum var, geçen gün ziyaretime geldi. Çoktanberi görüşemiyorduk.. Ben görmiyeli, evlenmiş, barklanmış. Hoş beşten sonra, yeni hayatından şöyle anlatmıya başladı:

«— Karımdan memnunum. İyi kadın.. Fevkalade anlaştık. Fakat, gel gelelim kaynanam. Ah bu kaynanam.. Ne rahatımızı bırakıyor, ne huzurumuzu.

Evvelâ, ayrı eve çıktık. Mübalâğasız söylüyorum.

Kaynanam, her gün, erkenden damlar, akşam geç vakitlere kadar kalır, kızının başının etini yerdi. Kızının hasretine dayanamıyormuş. Ayrı olamazmış.. Mutlaka beraber oturmalı imiş.

Akşamları eve giderim, bakarım, misafir.. Yemekte beş kişi, gece yatısında üç kişi. Kaynanam, uzaktan yakından ne kadar hısım akraba varsa, hepsini toplar, getirir. Bir gün bile, karıkoca başbaşa verip evimizde âsûde kalmamışızdır.

Baktık ki olacak gibi değil.. Kaynanam, mütemadiyen ısrar ediyor, çağırıyor mecbur olduk, onların yanına taşınmıya.. İki odalı bir evleri var. Onlar evde üç kişi. Biz de iki kişi. Etti mi beş?. Hemen her akşam da gece yatısı bir misafir vardır. Artık, bu kadar insanın iki odalı bir evde nasıl barındığını düşün.. Âdeta, bir göçebe, bir muhacir hayatı yaşıyoruz. Ne yediğimiz belli, ne yattığımız, ne uyduğumuz..

Kaynanamın çenesi de bir taraftan devamda. Düşündük, taşındık. Bir aralık, tekrar ayrı bir eve çıkalım dedik. Fakat, biliyoruz ki, yine rahat yok. Çünkü, kaynanam, yine her sabah erkenden damlıyacak, kızının başının etini yiyecek.

Karar verdim: Anladım ki, biz, İstanbulda kaldıkça, kaynanamın elinden kurtuluş yoktur. Anadoluya, hem de uzak bir Anadolu kasabasına gitmekten başka çare yoktur. Bilmiyorum, arkamızdan, gittiğimiz yere de gelir mi?.

Fakat, gelir mi, gelir, ha. Şimdi, teşebbüse giriştim.

Uzak bir Anadolu şehrinde iş arıyorum. Bulur bulmaz, hemen tası tarağı toplayıp gideceğim. Muhtemel bir bombardımana karşı İstanbul boşaltılıyor. Fakat, inanın azizim ki, bizim başımızdaki bomba daha âmansız..»

R. SABİT

Birimizin Hepimizin DERDİ

Aksaray halkı Sinemasız bırakılmamalıdır

Gerek kışlık ve gerek yazlık sinemasında mevsimin en nezih filmlerini göstermekle Aksaray semti halkının çok fazla alâka ve rağbetini kazanmış olan Aynur Sinemasının bu sene yazlık kısmının açılmaması teessürle karşılanmış, sebebi tahkik olunmuş ve alınan malûmata göre sinemnın hayli uzağında bulunan hastabakıcı mektebinin şikâyeti üzerine bu sene faaliyete geçsine müsaade olunmadığı anlaşılmıştır.

Vakıa mektep idaresi tarafından sinemanın kapısına oparlör konulmaması suretile yalnız sedanın azaltılması maksadı temine kâfi bulunacağı mülâhazası ileri sürülerek bu şikâyetten bilâhara feragat olunmuş ise de henüz sinemaanın her nedense açılması kabil olamamıştır.

Aksaray ve civarı gibi kalabalık yerlerdeki halkımızın şehrin uzak yerlerindeki sinemalarına gitmelerine ihtiyaç bırakmıyan bu sinemanın böyle vahi sebeplerle faaliyetten geri bırakılması hiç te doğru görülmemektedir. Vali ve belediye reisimizin nazarı dikkatine koyarız.»

EDEBİ ROMAN: 139

Sen de Seveceksin!

Yazan : ETEM İZZET BENİCE

... iye inan ki sevmek, içten ... ek, severek bağlı olmak bir ... için yeryüzünde en müessir ... Hiçbir vasıta, hiçbir nüfuz ... ha aşk kadar nüfuz edemi... e bir yaradılışı el avuç için... amıyor. Belki, sen sevmedi... çin benim hislerime karşı bu ... lâkayt davranıyorsun, adına ... dediğimiz ve en değerli say... z varlığın bile tehlikeye a... undaki sevki anlıyamıyor...

... sevmen için yalvarıyorum,

... Sev..

... emiyorum. Fakat, bir gün ... le seversen ve. .sevgi denilen ... n esiri olursan onun dehşeti... âfet oluşundaki kudretini anlıyacaksın. İsterim ki, hayatta tadacağın ve bağlanacağın sevgi benim sevgim olsun. Benim bugünkü halimi senin için de dilemeyi asla istemiyorum. Çünkü o, bir dilek değil bir acı beddua olur.

Ben seni daima mes'ut ve şen görmek isterim.»

Halil Necip, yine bu mektubunu büyük sevgi ve saygı cümlelerile bitiriyordu, acele cevap istiyordu. Onu okumak bana kuvvet ve kendimi müdafaa için de fırsat verdi doğrusu.

Ben mektubu okuyup da bitirinceye kadar Salih, tek kelime söylemeden bekledi ve.. asabî asabî odanın içinde dolaşmaktan geri kalmadı. Herhalde kafasının içinde fırtınalar kopuyor ve bu fırtınaların şimşekleri de gözlerinde çakıyordu.

Mektubu okuduktan sonra, hâkim bir sesle:

— Okudum bunu. İçinde bana kahpe.. dedirtecek birşey yok..

Dedim. Salih ilk huşunetli sesile:

— Daha ne olmasını beklemeli idim..

Diyerek devam etti:

— Şu mektup bana herşeyi anlatmış bulunuyor. Beyhude yere kendini müdafaaya özenme. Kafamın içinde hükmümü vermiş bulunuyorum. Yalnız böyle çirkin bir sebeple birbirimizden ayrılmış olmayı istemezdim.

Bunu talihimin icaplarından saymamak için elimde başka hiçbir sebep yok. Sende biraz ümidim vardı. Ciddiyetine, dürüstlüğüne, seciyene inanıyordum. Fakat, sen de ötekiler gibi çıktın, sen de onların yoluna gittin. Demek ki, kader bana ilk karımdan sonra bunu mukadder kıldı ve.. sen de bir orospu oldun!

Son cümlesini söyleyinceye kadar onu sükûtla dinliyordum. Fakat, sen de bir orospu oldun.. der demez, birden köpürdüm. Sanki bütün vücudüm bir zelzeleye tutulmuştu. Hançeremi yırtan bir sesle haykırdım:

— Sözünü geriye al. Hayatta daha bana orospu.. diyecek ağız yoktur.

Garip adam, bağıracağı yerde güldü, kahkaha ile güldü:

— Ben öyle dedim. Sen bir başka adı varsa onu söyle?.

Dedi. Bu gülüşte, bu kahkahada, bu soruşta bağırmaktan daha acı, daha nişterli bir eda ve ifade vardı. Bilmiyorum, birden nasıl bir his ve tahayyül buhranı içine düştüm. Sandım ki, bütün Şam halkının ortasına çıkarılmışım ve bir meydan tekdirine tutuluyorum, sonra da her önüme çıkan yüzüme tükürüyor, saçlarımı yoluyor. Bu ıztıraplı tahayyül sahnesinin verdiği buhran içinde çırpındım ve.. o çırpınış gözlerimden müthiş bir yaş yağmuru indirdi..

— Ben sana hiyaynet etmedim Salih..

Diye hıçkırarak kendimi müdafaaya devam etmek istedim:

— Bunu sana en kat'î delilleri ve vesikalarile her zaman isbata hazırım.

Salih sözümü kesti:

— Kadın nağmesi istemiyorum. Göz yaşlarınla beni kandıramazsın.

Diyerek devam etti:

— Ötekiler de hep senin gibi ağlıyarak masum olduklarını isbata çalıştılar ve.. en çok ağlıyanları en günahkâr olanları idi. Belki, ilk vak'ada ilk gözyaşlarına kapıldım, merhamet ve bağış tarafına gittim, fakat, yine aldandım. Tecrübe bana anlattı ki, en zalim ve en hiyanetkâr kadın, daima en çok ve en çabuk ağlıyan kadındır.

Salihin bu sözleri bilmiyorum, üzerimde nasıl bir aksitesir ve feveran yarattı ki, birden kendimi toparladım ve:

— Benim kendimi müdafaaya ihtiyacım yok.

Dedim, devam ettim:

— Kendimi affettirmek, bir koca korkusu çekmiş olmak, senden ayrılmamak için ağlamadım. Nihayet bir arada yaşıyabildiğimiz gibi ayrı ayrı da yaşıyabiliriz. Seninle beraber olmak bana hiçbir şey kazandırmış olmadığı gibi ayrılmak da hiç birşey kaybettirmez.

Ben bunları söyler söylemez, Salih:

— O halde mesele yok. Zaten münakaşayı istemiyen de benim. Derhal bana ait olan bu yuvayı terketmek sana düşer..

Dedi.

İtiraz etmedim:

— Hay hayyy.. hemen çıkmıya hazırım!.

Diyerek bir teklif yaptım:

— Yalnız senden şunu istiyorum..

Daha sözüme devam ederken, Salih:

— Ne o?.

Diye sordu.

— Ne sende, ne de bende bir ukde kalmamasını istiyorum.

(Arkası var)

HİKÂYE

KİRALIK KAT

Yazan: **YILMAZ ÜLKEN**

Arkadaşımla yeni kiraladığı apartımana girdiğimiz zaman hayret etmekten kendimi alamadım. Burası geniş bir daire idi. Halbuki o bekâr, kimsesiz bir gençti. Bu kadar geniş bir yeri ne yapacaktı. Sordum:

— Niçin tuttun bu koca yeri, sana iki odalı küçük bir yer kifayet etmez mi idi?

O başını salladı:

— Sorma, dedi, sorma, ben de büyük olduğunu biliyrum amma bilebile tuttum, hem kirasıda fazla ayda kır beş lira.

— O halde niçin tuttun, başka bir yer bulamaz mı idin?

Arkadaşım odaya girelim anlatayım dedi birlikte içeri girdik. Karşılıklı oturduk:

— Hayret ediyorsun değil mi, niçin bu apartıman katını tuttum? Niçin bu kadar kira veriyorum? Öyle ise dinle.

Sen de biliyorsun, kendime göre münasip bir yer arıyordum. Bir çok yerlere bakmıştım. Fakat hiç birisi arzuma muvafık değildi. Nihayet burayı söylediler. Geldim. Apartıman sahibi bana kiralık katı gösterdi. Fena değildi. Fakat benim için büyük, hem de kirası fazla idi. Ben şöyle on on beş liralık bir yer istiyordum. Düşünüp, sonra tutup tutmıyacağımı bildireceğimi söyledim.

Merdivenlerden iniyorduk. Kendi oturdukları kata gelmiştik. Bana apartımanın güzelliğinden, havasından, deniz gördüğünden bahsediyor böyle güzel bir yer bulamıyacağımı söylüyordu.

Bu sırada yanımızdaki kapı açıldı, bir baş uzandı. Baktım.Bu sarışın, bukle bukle sarı saçlı, yeşil gözlü, narin bir kız başı idi. Tatlı bir sesle

— Ne oldu, diye seslendi bey katı beğenmediler, galiba.

Ben hemen cevap verdim:

— Hayır bayan bilâkis çok hoşuma gitti, fakat kirasını bir az fazla buldum.

O alnına dökülen sarı buklelerini hafif bir baş sallamasile yanına atarak:

— A hiçte fazla değil doğrusu.

Ben hemen ilâve ettim:

— Fakat bunu benim gibi bir genç nasıl verebilir? Hem benim için biraz büyük değil mi?

O yeşil gözlerini yüzümde gezdirerek ve gözlerimde durdurarak hafifce gülümsedi

— Vallahi siz bilirsiniz.

Bunları söylerken kapının önüne çıkmıştı ne güzel bir kızdı bu. On sekiz yirmi yaşlarında ya var ya yoktu. Üzerindeki kısa kollu ince elbise, dolgun göğsünü, geniş kalçalarını, düzgün bacaklarını bütün güzelliği ile meydana çıkarıyordu.

Olduğum yerde çivilenmiş kalmıştım. Fikrim değişir gibi olmuştu. O, sarışın başını kapının kenarına dayadığı çıplak kolunun üzerine bırakmış, yeşil gözlerini yüzümde gezdiriyor, bir şey söylememi beklihordu.

Apartıman sahibinden biraz tenzilât yapmasını rica ettim. O daha aşağı veremiyeceğini söylüyordu. Düşünüyordum. Gözlerim genç kızın diri vücudü üzerinde dolaşıyordu. Bir aralık gözlerim gözlerine ilişti. Onun gözlerimin içine bakarak gizli gizli gülümsediğini gördüm. Ne sihirli bir bakış, ne tatlı bir gülümseyişti bu. Titrediğimi hissettim, gözlerimi onun gözlerinden kurtararak cevap verdim:

— Peki tutuyorum dedim, istediğiniz kirayı vereceğim.

Öğleden sonra kontrat yapmak üzere ayrıldık.

Memnundum. ne iyi olmuştuda biz konuşurken o güzel kız kapıya çıkmıştı. Biraz pahalı imiş ne çıkar, varsın olsun. Apartıman sahibinin böyle güzel bir kızı olduktan ve o güzel kızın da vaatkâr bir tebessümüne nail olduktan sonra yirmi beş değil elli bile verebilirdim.

Ertesi gün taşınmıştım. Apartıman hakikaten çok güzeldi. Güneş, hava, manzara mükemmeldi.

Aklım genç kızda idi. Onu görebilmek için sık sık balkonlarına bakıyor, belki sokağa çıkarken görürüm diye pencerenin önünden ayrılmıyordum. Fakat balkonda apartıman sahibi ile ailesinden ve on onbeş yaşlarında iki çocuktan başka kimseyi göremiyordum. O acaba niçin balkona çıkmıyordu. Sokağa çıktığını da görmemiştim.

Gün geçtikçe içimdeki onu görebilmek arzusu daha şiddetleniyordu. Güzel hayali, yeşil gözleri bir türlü gözlerimin önünden gitmiyor, ondan başka bir şey düşünmüyor, onun hayalinden başka bir şeyle meşgul olmuyordum.

Böylece bir hafta geçti. Bütün boş zamanlarımda pencerenin önünden ayrılmamama rağmen onu görememiştim.

Merak ve hırsımdan çıldıracaktım. Niçin balkona veya sokağa çıkmıyordu? Yoksa onu sık sık bir inzibat altına mı almışlardı? Böyle olsa bile insan koca bir hafta da bir kere olsun balkona veya sokağa çıkmaz mı idi?

Bir akşam işimden dönmüştüm. Baktım balkonda gördüğüm apartıman sahibinin çocukları kapının önünde oynuyorlar. İçeri girmeden evvel onlarla konuşmak istedim. Mektepten, dersden konuştuktan sonra bir aralık:

— Başka kardeşiniz var mı? dedim maksadım genç kızı anlamaktı. Büyüğü:

— Hayır dedi iki kardeşiz, başka kardeşimiz yok.

— Ya dedim ben sizde bir abla gördüm o sizin kardeşiniz değil mi?

O yüzüme baktı:

— Muallâ ablamı mı soruyorsunuz?

— İsmini bilmiyorum sarı saçlı.

— Evet Muallâ abla işte, fakat o bizim asıl ablamız değil ki, amcamızın kızı.

Merakla sordum:

— Amcanız burada oturmuyor mu?

— Hayır onlar burada değil ki, Konyadalar. Kızlarını da okutmak için bizim yanımıza göndermişlerdi. Bu sene lisenin son sı -

(Devamı 6 ncı sayfada)

DÜNYA MESELELERİ

Şimdiye kadar İngilizler bir çok ihraç hareketleri yapmış bulunuyorlar

Fakat hepsinde de geri çekilmiş olmaları, günün birinde Avrupaya ihraç hareketi yapamıyacaklarına misal teşkil eder mi?

Bu harbin başlangıcındanberi, İngiliz adalarının Alman ordusu tarafından işgali her zaman bahis mevzuu olmuştur. Fakat muharebe başlıyalı bir buçuk seneyi geçtiği halde böyle bir işgal tahakkuk etmemiştir. İngilterenin işgali tarihte birçok büyük kumandanlar tarafından tasavvur edilmişse de herşeyey yrağmen Duvr sahillerinden öteye bir tek asker çıkarılabildiği görülmemiştir.

İngiliz adasının bundan sonra Alman orduları tarafından işgal edilip edilemiyeceği de, istikbalin karanlıklarında cevabı kestirilemyen bir sualdir.

Amerikalılar, bütün dünyanın İngilterenin işgali meselesi hakkında bir hayli mürekkep akıttıkları halde, İngilizlerin şimdiye kadar birçok muvaffakiyetli ihraç hareketleri yapmış olduklarına işaret ediyorlar.

Bu ihraç hareketlerinin birincisi ve en mühimmi harbn bidayetnde, Fransız toprağına İngiliz askerlerinin getirilmiş, yani ihraç edilmiş olmasıdır. Almanya, bütün tayyareleri ve denizaltı gemilerile buna mâni olamamıştır. Yüz binlerce asker ve muazzam bir yekûn tutan harp malzemesi Fransız sahiline bir tek asker, bir tek tüfek kaybedilmeden ihraç edilmiştir.

Ancak bunda ihraç hareketi yapılan sahilin, yani Fransanın muvafakat ve yardımı vardı, o başka... Faka İngilizlerin yapıkları diğer ihraç hareketlerinden bahsedelim.

NORVEÇTE

Bundan sonra Norveç harekâtı başladı.

1940 nisanının başlangıcında Almanya Danimarkayı işgal etti. Norveç limanlarında da günlerdenberi vapurların ambarlarında saklanan Alman askerleri birdenbire dışaraya çıkarak, Norveç sahillerini işgal ettiler.

O zamanlar müttefik bulunan İngiltere ile Fransa bu memleketteki Alman plânlarını önlemeğe karar verdiler ve 22 nisanda müttefik kuvvetler Alman tayyarelerinin şiddetli hücumlarına rağmen, Norveç sahilinin iki noktasına çıktılar. Dombas ve Oslo mıntakalarında müttefikler yalnız karaya çıkmakla kalmadılar, ileriye doğru da yürüdüler. Fakat bir kaç gün sonra, stratejik sebeplerle bu mıntakalardan çekilmeğe mecbur kaldılar.

Yine 23 nisanda Varşpit İngiliz zırhlısı ile diğer hafif cüzütamlar Narvik halicine girmişler ve burada bulunan on bir Alman destroyerini tahrip ettikten sonra, şehre de asker çıkarmışlardı. Bir ay sonra, 30 mayısta Narvik şehri tamamile İngilizlerin eline geçmişti. Fakat Almanların Fransada ileri hareketi başlayınca, Norveçteki kıt'aları geri çekmek mecburiyeyti hasıl cldu.

Yani Norveçe gerçi müşkülâtla, fakat muvaffakiyetle asker çıkarılmıştır.

İZLANDA

İngiltere, şimal yolundaki münakalesini emniyet altına almak ve Atlantikte stratejik bir üs vücude getirmek için İzlandayı da işgal etmiştir. Alman denizaltıları ve tayyarelerine rağmen, ihraç hareketi kolaylıkla yapılmıştır.

İngilizler hâlâ bu adada bulunmaktadır.

AKDENİZDE

Akdenize gelince, yakında Oniki adalar bulunmasına rağmen, Arnavutluk harekâtı başlayınca, Giride asker çıkarmışlardır.

(Devamı 6 ncı sayfada)

Yukarıki resim, İngilizlerin dibi düz, kauçcuk sandallarda kanallarda ihraç hareketi talimleri yapmakta olduklarını gösteriyor. Bu sandallar yedi kişi almaktadır ve portatif olduklarından sür'atle istenilen yere nakledilebilir.

İNGİLTERE'NİN DENİZ ÜSLERİ

Uzakşark'ta Singapur üssü hakkında bazı malûmat

İngilterenin uğraşmıya mecbur olduğu muhtelif dağınık cepheler malûmdur ki, her biri de ayrı ayrı İngiltere için hayatî ehemmiyeti haizdirler. Bunlardan biri de ara sıra kısa ajans telgraflarında ismi gelip geçiveren Uzak Şark cephesidir. Gerçi uzak Şarkta bir harp cephesi mevcut değilse de, İngilterenin almış olduğu bir cephe mevcuttur.

Bir gün küçük bir haber, meselâ Singapura yeni takviye kuvvetleri gönderildiğini bildirir. Demek ki İngiltere bu cephenin de takviyesine lüzum görmüştür.

Hatta bu lüzum çok daha evvelden hissedilmiş, geçen teşrinisanide Uzak Şark kuvvetleri başkumandanlığı makamı ihdas edilmişti. Bu makama da Hava Mareşali Sir Robert Bruk Popham getirilmişti.

Vazifeleri tayin edilen başkumandan, Genel Kurmayı ile birlikte Singapurda oturmaktadır. Çin ve Şarkî Hindistan sularındaki İngiliz filoları kumandanları ile, ayrıca Avusturalya, Yeni Zelânda, Birmanya, Malezya kara ve hava kuvvetleri kumandanları ile de teşriki mesai etmektedir.

Japonların, cenuba düşen bazı ülkeler hakkında, programlaşmış emelleri vardır. Meselâ ilk olarak Çin Hindistanına göz koymuştur ve bir gün Saygona ihraç yapması ihtimaller dahilindedir.

İngilterenin Uzak Şarkta oldukça mühim kuvvetleri vardır. Dünyanın bu ucunda bulundurduğu harp filosu 100,000 ile 150,000 ton arasındadır. Hindistanda ve Mala adalarında mühim bir ordu beklemektedir. Yalnız Hindistanda İngiltere 200,000 kişilik bir ordu

(Devamı 6 ncıda

İSTANBULDA

DEV TAYYARELER

den birinde Marmara göklerinde tenezzüh eder gibi

Marmara ve Adalara görülmemiş harikalı bir nezaret, şadırvanlar, asma bahçeler, havai 2000 kişilik taraçalar

Moedrn havai

MARMARA

GAZİNOSU

Beyazıtta (Marmara) Sineması-nın Muhteşem taraçalarında

Pek yakında açılıyor.

Bekri Mustafa

Yazan: **OSMAN CEMAL KAYGILI**

Tefrika — No: 56

Vak'a gecesi batakhane etrafında biz gözcülük ediyordu[k]

burayı bastıklarını ve bu işi de Balyemez Kenanın, yüklüce bir para mukabilinde kendilerine yaptırtmış olduğunu söyledi.

Mustafa:

— Seni dedi, şimdi kıtır kıtır doğrarım burada!. Siz d... ek İstanbulda bu gibi haltlar yemekle ömrünüzü geçiriyorsunuz ha!. Söyle bakayım bana kerata, siz şimdiye kadar böyle kaç vak'a yaptınız?

Beriki önce inkâr edecek oldu, fakat baktı ki araba ile dayak yiyecek, belki de kıkırdıyacak, o zaman tuttu, şimdiye kadar İstanbulda para ile işlemiş oldukları bu gibi cürümleri anlattı. Bunların sayıysı belki elliyi buluyordu. En sonra da kendine dokunulmaması, hayatına kıyılmaması şartile onlara pek mühim bir sırdan demvurdu.

Mustafa sordu:

— Ne gibi mühim sırmış o bakayım?

Herif kendisinin ele verilmemesini de şart koşup Mustafadan bu hususta teminat aldıktan sonra:

— Üç gece sonra, dedi, Aksaray civarındaki bir batakhanede bir delikanlıyı boğazlıyacaklar!.

— Kimler boğazlıyacak?.

— Batakhanenin sahipleri ile sermayeleri!.

— Bunu sen nereden biliyorsun?

— Bizim işimiz, gücümüz bu zaten ağam, hiç bilmez olur muyuz? Hattâ o gece vak'a işlenirken batakhane etrafında biz gözcülük edeceğiz!.

Bu sözler karşısında gözleri dört açılan Mustafa, bu üç belâlı herifi o gece Cazımın evinin kömürlüğüne kilitledi ve sabahleyin bunlardan ikisini serbest bırakıp o müthiş batakhane meselesini haber vereni evde alıkoydu, ondan üç gün sonra bir akşam üzeri Aksarayda bir kahvede birleşmek üzere kat'î söz aldıktan sonra, o akşam onu da koyuverdi. Fakat koyuverirken kendisine şunu da sıkıca tenbih etti:

— Eğer meseleyi başkasına açar, yahut oraya o gece bizden başkasını da getirecek olursan karışmam hapı yuttuğun gündür ha!.

✶

Aksaray batakhanesinde bir genci nasıl boğazlıyacaklardı?(*)

O akşam Mustafa ile Cazım kendilerince lâzım gelen her tedbiri aldıktan sonra, muayyen saatte Aksaraydaki kahveye gelip o belâlı herifi yanlarına aldılar ve Lângadaki meyhanelerden birine daldılar. Fakat, Mustafa ile Cazım bu akşam gayet ağır ve ihtiyatlı içiyor, beriki herife ise inadına fazla içirip ağzından daha bir sürü lâf almıya çalışıyorlardı. Vak'a tam gece yarısına bir saat kala ve ortalıktan tamamile el, ayak çekildikten sonra yapılacaktı. Mesele şimdi batakhaneye girmekte idi. Vâkıa o herif istediği anda oraya girebilirdi, fakat Mustafa ile Cazımı nasıl içeriye alacaktı?. Düşüne taşına nihayet şuna karar verildi. Herif, bunlardan beş, on dakika kadar önce içeriye girecek, içerdekiler o dehşetli va[k'anın] hazırlığı ile meşgulken o [fır]sırasına getirip sokak kapısın[ı a]çarak kapıyı aralık edecek ve [ön]riden iki defa öksürünce beri[ki] hemen içeriye dalıp ev altın[daki] kömürlüğe saklanacaklar ve [...] o herifin merdiven başından ça[ğıra]cağı hafif bir ıslıkla hemen y[uka]rıya fırlıyacaklardı.

Herifin tekrar tekrar anlat[tığı]na göre bu gece batakhanede [bo]ğazlanacak olan genç, gayet [zen]gin olan babası yeni ölmüş mirasyedi idi. Üzerinde her [...] birçok altınlar, elmaslar, ya[kut]lar, zümrütler, pırlantalar ve [par]merinde birçok altın taşıyan [bu] genç, bu gece oraya, oranın e[n gü]zel, en kurnaz, en fettan ve [...] netameli sermayelerinden Ha[...] Ziba tarafından düşürülmü[ş]. Genç, güzel, fettan, harik[ulâde] cilveli karı, sözde bu gece o [...]vallı genci, yakın akrabasın[dan] gayet namuslu bir kadının e[vine] davet etmişti.

Muayyen vakit yaklaşınca [...] birden meyhaneden çıkıp evi[n yo]lunu tuttular. Fakat, Mustafa [...] hayli ağır ve çok feci bir iş [...]cağını anladığı için, belki iç[eride] lüzumundan fazla bir kuv[vetle] karşılaşırım diye her ihtimale [kar]şı eski arkadaşlarından Ya[...] Osmanla Bıdık Mustafaya de [me]seleyi, olduğu gibi anlatmam[ış], beraber, onlara, o saatlerde [ba]takhane civarında gizlice do[laş]malarını ve kendisinin pen[cere]den savuracağı nâralar üze[rine] evin kapısını zorlayıp içeriye [gir]malarını tenbih etmişti.

Biraz sonra bunlar, batak[hane] civarına gelince Mustafa bir [ka]ranlık sokağın başında Osma[n] Hasanla karşılaştı. Fakat me[sele]yi beriki herife çaktırmamak [için] onlara yalnız:

— Selâmün aleyküm ark[adaş]lar!.

Deyip geçti. Batakhaneye [bir] kaç yüz adım kalınca, belâlı [he]rif:

— İşte, dedi, soldaki vira[ne] bitince kapısı yeşil boyalı bi[r] ev. Tam karşısında da kupk[uru] çeşme yalağı var!. Ben gidiyo[rum...]

(Arkası v[ar])

(*) Ben geçende İkdam gaze[tesinde] Bekri Mustafaya dair yazdığım [bir] yazıda onun ancak yüz elli, iki [yüz] senelik bir adam olmak ihtima[li]... kuvvetle bahsetmiş ve bu arada [Mus]tafanın arkadaşı Eyüplü Cazım [hak]kında da biraz malûmat verm[iştim]. Vâkıâ benim yazdığım bu roma[n za]man, mekân, dekor gibi şeyler [...] meden ve daha ziyade kendi m[uhay]yilemden doğmuş fantazyaların [...]sulü bir şeydir. Fakat, Lunu[...] Mustafanın bazı meşhur vaka[ları] serpiştirilmiştir. Bu Aksaray ba[takha]nesindeki dehşetli ve korkunç [...] ise, bundan kırk beş yıl önce [...] yirmi yaşında bulunan Cazım ta[rafın]dan, şimdi hâlâ sağ bulunan ve [...]nerde oturan kösele tüccarı [...] Kostantinidise anlatılmış olduğ[u] ayni vak'ayı, bugün Karagüm[rükte] oturan polis mütekaidi Ali Ba[ba] vaktiyle Mustafayı tanımış ola[n] imamdan dinlemiştir. Musta[fanın] kendini İstanbulda yirmi dört [saat] kadar Padişah zannetmesine dair [...] fıkra da ayni zat tarafından Al[i Ba]baya anlatılmıştır ki onu ilerid[e ya]zacağım...

İki aydanberi yegâne gelen Fransız filmi...

1940 senesinin en mükemmel şaheseri...

ARTİST NAMZETLERİ

BAŞ ROLLERDE :

LOUİS JOUVET - CLAUDE DAUPHİN

ve JEANİNE DARCEY

ÖNÜMÜZDEKİ SALI AKŞAMI

SÜMER sinemasında

Son Telgrafın Tarihî Tefrikası: 59

TUNA BOYUNDA TÜRK ORDULARI

Yazan: **M. SAMİ KARAYEL**

Yıldırım yalın kılıç düşmana yürüdü

Lâzar, bu manevranın ne maksada mebni icra edildiğini anlıyordu. Lâzar, Yıldırım Beyazıdın bu manevrasını akim bırakmak için derhal sol cenahtan yirmi bin kadar Boşnak seçti. Kral Tovarkonun yeğeni Vokoviçin maiyetine vererek Yıldırım Beyazıdın kumandasında dörtnal ilerliyen Anadolu sipahisi üzerine gönderdi.

Şehzade Yıldırım, Anadolu dilâverlerinin en önünde yalın kılıç düşman saflarına doğru dörtnala yürüyordu. Düşmanla vukua gelen müsademe çok şiddetli oldu.

O derecede ki, Bosnalılar, Yıldırım Beyazıdın kahramanane hücumuna bir türlü mukavemet edemediler.

Yıldırım Beyazıd düşman alaylarının içine dalmış yalın kılıç başabaş çarpşıyordu. Mücadele ve mukatele müthişti. Düşman kuvvetleri de iki mislinden fazlaydı.

Sulakzade tarihi, Yıldırmın bu muharebesi hakkında şunları yazıyor:

«Hemen sağ kolda Şehzade Yıldırım Han sol kolun mağlûp olduğun göricek berkıhatıf gibi ol güruhu şom üzerine hücum edicek sair ümerayı devlet Şehzadei âlihimmetten ol şecaati müşahede eylediklerinde muavenet için inanı himmeti oltarafa çevirdiler.»

Şehzade Yıldırım, dünyaya gelmiş geçmiş kumandanların en dâhilerinden ve cür'etkârlarndan biridir. Bizzat ordusu başında bir nefer gibi harbederdi.

Yıldırım düşman savletini ve gelen düşman imdat kuvvetinin mukavemetini yararak kardeşi Yakub Çelebiyi geri çekilmeğe mecbur eden düşmanın sol cenahını da zedeledi.

Bu şiddetli müsademe neticesinde düşman saflarında kargaşalık husule geldi. Yıldırım, düşmanın intizamını bozmuş, otuz kırk bin kişiyi birbirine karıştırmıştı.

İşte bu kargaşalıktan istifade eden Yakub Çelebi kumandasındaki kıt'alar, Ayine Bey ve Sarıca paşa maiyetindeki kuvvetlerle takviye edilerek müthiş bir mukabil taarruza geçtiler.

Ehlisalip cepheden ve sol cenahtan bu derece kat'î bir taarruza uğradıkların; görünce geri çekilmeğe başladılar.

Türkler ,düşmanın bu halinden istifade ederek daha büyük bir cesaretle takip eylediler.

Türkler, küçük bir muharebe manevrasile koca Ehlisalip ordusunu bozgunluğa yüztutar hale getirmişlerdi.

Sultan Murad, merkezde at üzerinde olduğu halde muharebenin bütün safahatını takip ediyordu. Türk kumandanlarının ve askerlerinin harekâtı bir harika idi. Anadolu sipahisi önüne geleni biçiyordu.

Muharebe tam beş saat devam etti. Ehlisalip Türk süvarilerinin takip harekâtından kurtulup bir türlü karışan saflarını tanzim edemediğinden münhezimen kaçmağa başladı.

Fakat Sırp krah Lâzar ki, Ehlisalip ordularının ayni zamanda başkumandanı idi. Türk süvarileri tarafından esir edilmişti (1).

Sultan Murad, kumandanlıkta emsalsiz bir dehâ yaratmıştı. Onun verdiği emirlerdir ki Türkler Kosva meydan muharebesini kazandırmıştır.

Muzafferiyetten sonra padişah, meydan muharebesini dolaşmak istedi. Maiyeti ile beraber muharebe meydanını dolaştığı esnada bir Sırplı padişahtan istirham için ricada bulundu.

Sultan Murad, Sırplının ricasını kabul ile huzuruna davet etti. Fakat Miloş Kabiloviç namında olan bu cür'etkâr herif, padişaha takarrüp eder etmez belinden bir hançer çıkararak Sultan Muradı yaraladı.

Padişah, aldığı yaradan vefat etti. Muzaffer ordusunu matemler içinde bıraktı. Sultan Murad Bursada yaptırdığı camie naklolunmuştur.

Bu facianın hatırası olmak üzere Kosva ovasına üç taş dikilmiştir ki, bunların ikisi hain Miloşun kaçarken bir sıçrayışta aldığ mesafeye, ve diğeri de yakalanıp katlolunduğu noktaya işarettir.

Keza Sultan Muradın vurulup vefat ettiği noktaya ayyrıca bir türbe inşa olunmuş ve bu türbe, islâm ve Türklerin ziyaretgâhı olmuştur.

✶

Kosva meydan muharebesi Türklerin cengâverlik, askerlik hususundaki meziyetlerini dünyaya yaymıştı.

Bu muharebe, Türkleri Avrupa kıt'asında ve Tuna boylarında asırlarca istikrar bulmasına imkân vermiştir.

Kosva meydan muharebesi, siyaseten mühim ve kat'î bir netice husule getirmiş olduğu gıbi sevkulceyş ve tâbiye noktai nazarından da şayanı istifade neticeler hasıl eylemiştir.

Türk usulü harbi, butun teferrüatile Kosva meydan muharebesinde tezahür eylemiştir.

Kosva meydan muharebe[sinde] tarafeynin ne kadar zayiat v[erdi]ğine dair tarihî bir kayıt yo[ktur]. Yalnız müverirhlerimizden [...] Sadettin Efendi Osmanlıların [za]yiatı hakkında şu mütalead[a bu]lunuyor:

«Gerçi çok dilâver gazi ol [...]rekei serbazide şerbeti şeh[adet] nûş ve hayatı fanii lezaizin [...] müş eyledi: Amma düşman [...]sarı berkeşte rüzgârdan [...] keştelerden evvel bidade pe[ş] peyda oldu. Ve ol sahrayı [...] seli hûn ile doldu.»

✶

Kosva muharebesi Osmanlı d[ev]letinin Avrupada tesis ve ta[...]rür etmesini temin eylemiştir. [Sü]leyman paşanın Çanakkale b[oğa]zından geçmesile inşasına b[aş]lanılmış olan fütuhat Kosva mu[zaf]feriyetile kubbelenmiştir ve [...] suretle Tuna boylarnı tutmuş[tur].

Kosva muharebesi muzaffe[riye]tinden sonra Türkler, Tunayı [aşa]rak Dinyepr, Don, hattâ Vo[lga] ...

(Arkası v[ar])

(1) Sahaifülahbar, Cilt 3, S. 303, 304 — Hammer tarihi Cilt I. S. 91

Son 24 Saat İçindeki Hadiseler

(Bu yazının metinleri Anadolu Ajansı bültenlerinden alınmıştır)

Telhis eden: *Muammer Alatur*

Ofi Fransız ajansı, Londrada çıkan iki gazeteden naklen, Hitlerle Stalinin yakında bir görüş yapacaklarını haber vermektedir.

Taymis gezetesi de, pek yakında mühim Sovyet - Alman siyasî müzakereleri yapılacağını tahmin etmektedir. Taymis gazetesi, bilhassa Yugoslavyaya karşı gösterilen kardeşlik sempatisi tezahürlerinden sonra, Belçika, Norveç ve Yugosavyanın hükümranlıklarının tanınmaması hakkındaki Sovyet kararını fevkalâde realist denecek bir siyasete misal olabileceğini tebarüz ettirmektedir.

Taymis gazetesi bu hususta diyor ki:

«— Muhtemel olarak bu kararın verilmesinde seçilen zamanı iki sebep izah etmektedir. Stalinin Başvekâlete gelmesi, fevkalâde bir vaziyeti göstermekte ve belki pek yakında Almanya ile mühim görüşmelere iştirak edeceği hissini vermektedir.

Bu görüşmelere yol açmakla ve yahut hiç olmazsa Alman - Rus münasebetlerini aydınlatmağa teşebbüs etmekle, Stalin, maniayı ortadan kaldırmıştır. Nihayet, bu Rus jesti, Baltık devletlerinin il - hakını tanımamış olan İngiliz hükûmetine karşı resmî bir ihtar gibi gözükmektedir.»

News Chronicle gazetesinin diplomatik muharririne göre, Hitler, uzun vadeli geniş tekliflerde bulunmak üzere önümüzdeki haftalarda Stalinle görüşmeği düşünmektedir. Bu teklifler, belki, Rusyaya Hindistan ve Japonya da dahil olmak üzere Asyada tam hareket serbestisi ve İran yolu ile Basra körfezinde bir mahreç verilmesini ihtiva edecektir.

Buna mukabil Rusya, Avrupada bugünkü hudutlarını garanti eyliyecektir. Ekonomi sahasında Almanya, Rus iptidaî maddelerinden, bilhassa Ukranya buğdayı ile Kafkasya petrollerinden geniş istifade etmeği talep edecek ve buna mukabil, Almanya Sovyetlere makine ve ağır endüstri mamulâtı verecektir' Eğer, Hitler, Japonya ile münasebetlerinde Rusyaya tam serbestî vermeği kabul ederse, bu, Matsuoka'nın Berlini ziyaretidenberi Japonyanın uzakşarkta müessir bir şaşırtma hareketi yapabilmek kabiliyeti hakkında Berlindeki kanaatin azalması sebebile olacaktır.

Nihayet, Amerika Birleşik devletlerinin harbe girmesi ihtimalinden endişe eden Hitler, tantanalı bir jestle, İngiltere ve Amerika Birleşik devletlerini, Rus iptidaî maddeleri de elinde olarak kendi hâkimiyeti altında bir Avrupa karşısında bırakmak istemektedir.

MOSKOVANIN SON KARARI

Müstakil Fransız ajansının bildirdiğine göre, Almanyanın işgali altında bulunan memleketleri ve bu memleketlerin Moskovadaki siyasî mümessillerini tanımak hususunda Sovyetler Birliği tarafından verilen karar Londrada tefsirsiz karşılanmıştır. Salâhiyetli İngiliz mahfillerinde Moskovadaki İngiliz Büyük Elçisi Caripp'den tavzih gelinciye kadar her türlü tefsirden içtinap edilmektedir.

Belçika, Norveç ve Yugoslav sözcüleri de birşey söylememektedirler.

IRAKTAKİ VAZİYET

Bir yabancı ajans, Irak Başvekili Raşid Ali Geylâninin, hükûmetine karşı sözde yapılmış olan tezahürlerden sonra, Bağdadı terketmiş bulunduğu hakkında şayialar yaymıştı. Beyruttan verilen bir habere göre, Şark radyosu bu şayiaların aleyhinde bulunmakta ve Irak Başvekilinin dün Bağdat camiine gitmiş ve orada kendisine heyecanlı tezahürlerde bulunan bir halk kütlesi tarafından karşılanmış olduğunu bildirmektedir.

Raşid Ali Geylâni, Bağdat camiinde namazda bulunduktan sonra, muhtelif Irak kabileleri şeflerini kabul etmiştir.

Ofi ajansının Bern'den bildirdiğine göre, Alman hükûmet merkezindeki bitaraf müşahitlere nazaran Berlin, Irak hâdiselerine karşı ihtiyatlı bir hattı hareket takip etemktedir. Bir agazeteye göre, Alman Hariciye Nezareti Alman - Irak siyasî münasebetlerinin tekrar tesisi meselesinde henüz vaziyet almamıştır.

Londra gazeteleri, yakında Hitlerle Stalinin bir görüşme yapacağından ısrarla bahsediyorlar. Bu görüşmelere ehemmiyet atfedilmektedir. İddialara göre, Sovyetlerle Almanlar arasında mühim siyasî müzakereler başlıyacaktır. Almanya Sovyetlere bir anlaşma için bazı tekliflerde bulunacaktır.

Maamafih, Irakın bu yolda teşebbüste bulunduğu Alman Hariciye Nezaretince inkâr edilmemektedir. Hafta sonundan evvel, bu bapta bir karar verilmesi beklenmektedir.

İngiliz Ortaşark umumî karargâhının bir tebliğine göre, Irakta, Habbaniye ve Basra mıntakalarında vaziyet sakin kalmakta berdevamdır. Habbaniye'den, İmparatorluk kuvvetleri, Ramadi ve Fallaja'ya çekilmiş olan Iraklı asi unsurlarla teması muhafaza etmektedir.

Iraklıların tebliğinde ise şöyle denilmektedir:

Hava bombardımanları, Habbaniye'yi muhasara eden Irak kıt'alarını daha iyi mevzilere çekilmeğe mecbur etmiştir.

7 mayısta, Habbaniye'de şiddetli muharebeler olmuş, düşmana büyük kayıplar verdirilmiştir. Irak topçısı İngiliz mevzilerini muvaffakiyetle bombardıman etmiştir.

Irak kayıpları da mühimdir.

Kahireden bildirildiğine göre, Rutbah tayyare meydanı teslim olmuş ve İngiliz hava kuvvetleri tarafından tekrar işgal edilmiştir. Rutbah, Hindistan hava yolu üzerinde mühim bir mevkidir. Bu tayyare meydanı Hayfaya petrol akıtan Pipeline'nin de üzerindedir.

Irakın muhtelif noktalarından kaçıp gelen İngiliz kadın ve çocukları Hindistana gönderilmiştir.

AFRİKADA VAZİYET

Nairobi'de neşredilen İngiliz resmî tebliğine göre, şimalî Habeşistandaki İmparatorluk kuvvetleri, Amba - Alagi mevziine cenunptan yaklaşmaktadır.

Amba - Alagi, şimalden de, Asmaradan gelen kıt'alar tarafından hücuma uğramaktadır. Harekât muvaffakiyetle devam etmektedir. Cenupta, İtalyanlar azimkârane bir surette mukavemet etmişlerdir. Birkaç günlük muharebeden sonra, düşman mevzilerinedn sökülüp atılmıştır.

Libyada kayde değer mühim bir şey yoktur. Sollum'da, İngiliz motörlü kollarının faal keşif hareketleri devam etmektedir. İngiliz donanması, şimdi, Sicilyadan Trablusa Mihver kuvvetlerinin nakline mâni olmağa çalışmaktadır.

AKDENİZDEKİ HAREKÂT

İngiliz Amirallik Dairesi, garbî Akdenizde son yapılan harekâta dair bir resmî tebliğ neşretmiştir. Alman ve İtalyan tayyareleri 8 mayıs perşembe günü öğleden sonra İngiliz deniz kuvvetlerine birbirini takip eden hücumlar yapmışlardır. İngiliz gemilerine hiç bir hasar olmamıştır. Perşembe sabahı İngiliz donanması, Bingazi limanına bir taarruz yapmıştır. Limanda demirli düşman gemilerine isabetler olmuştur. İki düşman iaşe gemisi tahrip edilmiştir.

Nisan ayı içindeki gemi zayiatına dair neşredilen bir İngiliz tebliğinde, 293,039 tonilâtoluk 60 İngiliz vapuru, 189,473 tonilâtoluk 43 müttefik vapuru, 5562 tonilâtoluk 3 biaraf vapuru kaybolmuştur. Yekûn 488,124 tonilâtoluk 26 vapurdur.

BİR YILDÖNÜMÜ

Dün, Almanyanın Belçika, Holanda ve Lüksemburga taarruzunun birinci yıldönümü idi. Alman orduları 10 mayıs 1940 tarihinde sabahleyin erkenden bu memleketlere taarruz etmişlerdi.

Bu yıldönümü münasebetile İngiliz Başvekili Çörçil Belçika ve Holanda Başvekillerile Lüksemborg Hariciyey Nazırına birer mesaj göndermiştir. Holanda Kraliçesi Vilhelmina dün akşam radyoda bir nutuk söyliyerek, memleketinin tekrar kurtulacağı ümidini izhar etmiştir. Belçika Hariciye Nazır Spaak da radyoda Londrada bir nutuk söylemiştir.

Son Telgraflar

EN SON DAKİKA

Amerikalılara Göre

Yunanistandaki ve Ege adalarındaki Alman kıt'aları bugünlerde Suriyeye çıkmağa hazırlanıyorlar

Nevyork 11 (A.A.)— Tass: Nevyork Times gazetesine göre, Yunanistanda ve Ege denizindeki adalarda bulunan Alman askerleri önümüzdeki günlerde Suriyeye çıkmağa hazırlanıyorlar. Amman ve Filistindeki İngiliz garnizonları da Almanlar Suriyede üs kurdukları takdirde arkadan gelecek anî bir taarruza karşı koymağa hazırlanıyorlar.

İngiltere, Suriyede Almanlara mukavemet etmek üzere Kıbrısa hava müfrezeleri ve hafif harp gemileri göndermiştir.

Kudüs 11 (A.A.)— Resmen bildirildiğine nazaran General Maitland Vilson Filistindeki İngiliz kuvvetleri kumandanlığını deruhde etmiştir.

General Vilson Libya ve Yunanistan muharebelerinde İngiliz kuvvetlerine kumanda etmiştir.

Harp Vaziyeti

(1 inci Sahifeden Devam)

Ege denizi artık bir mihver gölü halindedir. Bu deniz bölgesinde artık bir İngiltere görülmemektedir. Ege denizine hâkim olan mihver kuvvetlerinin Süveyş kanalına mesafesi 600 kilometre ve Suriyeye mesafesi 720 kilometredir. Bu iki istikamet üzerinde İngilterenin elinde iki büyük ada kalmıştır. Girit ve Kıbrıs.

İngilizler bu iki adayı ölünciye kadar müdafaa edeceklerini söylüyorlar. Şimdiki halde Girit adası büyük ehemmiyeti haizdir. Zira İngilizler bu adayı da kaybederlerse, mihverin Afrika şimal sahillerinde ve şarkî Akdenizde sevkulceyşî vaziyeti daha çok düzelir. İskenderiyenin, Süveyşin ve Mısırın müdafaası güçleşir.

Kıbrıs ve Girit adaları, İngilterenin şarkî Akdenizde tutmak istediği mevziin en ileride bulunan iki mühim istinat noktasıdır. Bunları mihvere kaptırmamak lâzımdır. Girit adasının mihver tarafından ablukaya alınması varit olamaz; Akdeniz bölgesinde mihverin elinde bu işe ayıracak kadar fazla deniz kuvveti yoktur. Fakat İngiliz hava ve deniz kuvvetlerinin de öyle çok vazifeleri var ki bugünkü hava ve deniz filolarile bu vazifeleri başarmak İngiltere için müşküldür. İngiltere bu bölgedeki deniz kuvvetlerini hava filolarile takviye etmek mecburiyetindedir. Ancak bu sayede mihver hareketlerine mâni olabilir.

Balkanlarda Vaziyete Bakış

(1 inci Sahifeden Devam)

Bundan başka Yugoslavyanın orta ve yüksek mekteplerinde okuyan 75 bin erkek ve kız talebe tevkif edilerek Macaristan yolile Almanyaya sevkedilmiştir.

Orta şarkta bir mahalde içtima eden Yugoslav kabinesi yardım istemek üzere, Amerikaya Hırvat, Sırp ve Slovenlerden mürekkep bir heyet göndermeğe karar vermiştir.

İtalya Kralı Üçüncü Viktor Emanüel, dün öğleden sonra tayyare ile Tiranaya gelmiş ve tayyare meydanında Kont Ciyano, General Cavallero, umumî vali Jacomoni ve Arnavutluk başvekili tarafından karşılanmıştır.

Atina ile doğrudan doğruya muhabere yapmak imkânı olmadığından, dün gece, Ankara radyosu vasıtasile Atina elçiliğimize tebligat yapılmıştır.

Bu tebligata göre, elçimizin ve elçilik memurlarının Türkiyeye avdetleri için Hariciye Vekâletimiz tarafından Almanya hükûmeti nezdinde bir teşebbüste bulunulmuştur. Pire, Selânik ve Gümülcüne konsolosluklarımız yerlerinde kalacaklardır.

Paraşütçü kıt'alara havuç yedirilmesi lâzımmış!

Londra, 11 (A.A.) — İngiliz makamları, dün akşamki ve bu sabahki gazetelerde ilk faaliyetlerini İtalyaya yapılan bir akında gösteren İngiliz paraşütçülerinin yetiştiriliş tarzları hakkında halka malûmat vermişlerdir. Bu malûmatın eğlenceli tarafları da vardır. Gece uçuşlarında ihtisas yapan genç pilotlar hem sıkı bir talim görmekte hem de bazı uzuvlarını kuvvetlendirecek bir yiyecek perhizine tâbi tutulmaktadırlar. Meselâ havucun rüiyete yaradığı anlaşıldığından bunlara muntazaman havuç verilmektedir.

Japonyada casusluğa karşı tedbir alınıyor

Tokyo 11 (A.A.)— Domei ajansının bildirdiğine göre, bugün devlet emniyeti hakkında bir kanun neşredilmiştir. Kanun, yabancı casusluğa mâni olmak maksadını istihdaf etmektedir. 12 mayıstan itibaren casuslukla mücadele haftası ihdas edilecek ve bu hafta içinde casusluğun arzettiği tehlikeler halka izah edilecektir.

Küçük çocuğun elinde hiç şişe verilir mi?

Üsküdarda Solaksinan mahallesinde oturan Hurşit kızı 2,5 yaşında Günal elinde bir şişe ile sokakta koşarken düşmüş ve başından yaralanarak Haydarpaşa Nümune hastahanesine kaldırılmıştır.

RUZVELT

(1 inci Sahifeden Devam)

Kabinenin dört nafiz âzası olan B. Hull, B. Stimson, B. Knox ve B. Wickard müessir birer nutuk söyliyerek Amerikan donanmasının İngiltereye gönderilen harp malzemesini himaye etmesi lüzumuna taraftar olduklarını alenen bildirdiklerinden Reisicumhurun çarşamba günü bu meseleden bahsetmemesi müşkül olacaktır.

Vaşington'da hâkim olan kanaate göre, B. Ruzvelt'in nutku bilhassa Amerikanın dış siyasetine taallûk edecek ve büyük bir ehemmiyeti haiz bulunacaktır.

IRAKLILAR

(1 inci Sahifeden Devam)

niz yolu ile Hindistana sevkedilmişlerdir. 200 den fazla kadın ve çocuktan mürekkep bir grup İngiliz hava kuvvetleri hesabına Amerikada inşa edilen kıtaat nakline mahsus tayyarelerle Habbaniyeden Basraya götürülmüştür. Bu tayyarelerden biri, Habbaniye tayyare meydanına hâkim tepeyi o zaman işgalleri altında bulunduran Iraklıların açtığı ateşe maruz kalmıştır.

Bu tayyarenin pilotu diyor ki: Iraklılar, bizi kadınları tayyareye bindirirken görmüşlerdir. Binaenaleyh tayyarede kadınlar bulunduğunu bildikleri aşikârdı.

Nakliye tayyareleri Iraka dönerken Hindsitandan Habbaniyeye takviye kuvvetleri getirmişlerdir.

Londra 11 (A.A.) — Dün neşredilen bir kararnameye göre, ikametgâhı Irak'da bulunan şahışlar şirketler ve diğer makamlar Maliye Nezaretinin müsaadesi olmadıkça tediyat yapamıyacaklar ve kendilerine ait kıymetler başkasına devir edemiyeceklerdir. Maliye Nezareti bu hususta bugün Bankalara talimat vermiştir.

Sırp komitecileri

(1 inci Sahifeden Devam)

Sırbistanda ve hatta Belgrad civarlarında bile Mihverin kuriyelerine ve münferit keşif kollarına karşı bir gece harbi vermektedir. Yugoslavyada beşten fazla Alman ve İtalyan fırkasının tahşid edilmiş bulunmasına rağmen, Sırplar ve Karadağlılar, yanlarında birçok mühimmat ve hatta bazı dağ topları olduğu halde komitacılara iltihak için dağa çıkmakta ve mücadeleye devam eylemektedir.

Belgrad'da, Alman ölü ve yaralıları, hergün fazlalaşmaktadır. Almanlar, öldirülen her Alman askeri için on ve hatta bazan yirmi Sırbı asmaktadır. Fakat mukavemet, buna rağmen devam edecektir.

Almanya ne yapmak istiyor?

(Başmakaleden Devam)

de eden zırhlı ve motörlü vasıtaların adedini de taarruzî bir vaziyete geçmek için mümkün mertebe sür'atle ve büyük rakamlar halinde çoğaltacaktır. Britanya, Kanada, Hindistan, Avustralya, Yeni Zelanda fabrika ve tersaneleri hep bu neticeye varmak için çalıştıkları gibi; 1942 içinde dünya harp sanayii istihsalâtının yüzde ellisine muadil randıman vermek vaziyetinde bulunacak olan Amerikan sanayii de buna çalışmaktadır.

O halde, Amerika - İngiltere sanayii müştereken 1942 den itibaren kemaline ermiş olarak ve bütün mevaddı iptidaiye kaynaklarına sahip bulunarak; Almanya karşısında dev adımları ile ve üstün bir istihsal kabiliyeti ile çalışmaya başlıyacak, 1943 - 1944 - 1945 seneleri İngilterenin hâkim hava, deniz, kara kuvvetleri ile Avrupa kıt'asına gelip çıkmasına ve Almanyayı tamamile mağlûp etmesine kâfi gelecektir. Bu arada japonyayı da hâdiselerle bir arada Amerikanın vaziyeti tutacaktır.

Buna mukabil, Almanyanın kendisi için seçtiği yol uzun harbe dayanmak mecburiyeti karşısında, yine en kısa yoldan harbi kendi zaferi ile bitirmek imkânını elde etmektir. Almanya, bunun için de şu hesabı yapmıştır: Akdenizi kapamak, İngiltereyi Orta Şark, Küçük Asya, Şimalî Afrika ve Cebelüttarıktan atmak; Norveçten itibaren garbî Afrika sahillerini elinde tutmak ve mümkün olursa Asyayı japonya ile bir arada taksim eylemek. Bunu yaparken de İngiltere ve Amerikanın 1942 hesabına takaddüm etmek ve Asya, Avrupa, Afrika kıtasında hâkim olmak, mevaddı iptidaiye ve petrol kaynaklarma siyaset, iktısat, askerlik nüfuzları ile sahip olmak ve İngiltere ile Amerikayı bütün bu kıt'alar üzerinde beklemek. Eğer bu vaziyete rağmen; Amerika ve İngiltere harbe devam ederlerse bu müddet içinde Amerika ve İngiltereye de bizzat ve binnefs adalarında taarurz etmek için bütün Avrupa sanayiini ve tersanelerini seferber ederek hazırlanmak ve hazırlığın bitmesinden sonra da japon - İtalyan - Alman tecavüzünün hamlesine başlamak ve dünyaya hâkim olmak.

İşte, iki tarafın kendileri için zafere vasıl olmak hususunda tesbit ettikleri yol ve yıl hesabı bu hulâsanın içindedir. Ancak, iki tarafın da bu hesabı birinci derecede Akdenizde şimdi cereyan edecek harbin neticesine bağlıdır. Almanyanın dünyaya hâkim ve sahip olmak hırs ve hızının kilidi Akdenizde olduğu gibi; İngilterenin İmparatorluk varlığının kilitleri de Akdenizdedir.

Bunun içindir ki, önümüzdeki haftalar içinde Akdenizde başlıyacak karşılıklı mücadelenin pek kanlı ve pek zorlu olacağı şimdiden anlaşılıyor. İngiltere Akdenizdeki mevzilerini ve hayatî menfaatlerini korumak için her türlü tedbiri almış ve Orta Şark, Şimalî Afrika bölgelerine bir milyona yakın asker yığmıştır.

Londradan, Kahireden ve Orta Şarktan akseden haberler; Almanyaya Akdenizde zafer yerine boşuna bir harcanma ve gayreti vâdeder görünmektedir ki, herhalde bu da Almanya için zaferi Afrika illerindeki serap hâdiselerinden farksız bir hayal haline sokmıya başlıca sebep ve âmil olacaktır.

ETEM İZZET BENİCE

Stalin'in Başvekilliği

(2 inci sahifeden devam)

peryalist cihan harbi» karşısındaki vaziyeti o zamandan Şef Stalin tarafından çizilmişti: Sovyetler harbin dışında kalacaklardı. Filhakika 1939 senesi ağustosundanberi Sovyetler Birliğinin dış politikası bu nokta üzerade toplanmıştır. Stalin kendisi tarafından çizilen bu politikayı gittikçe nazikleşmekte olan bir âlem içinde Başvekil olarak bizzat kendisi tatbik etmek istemiştir. Sonra eğer bu sulh politikasının tatbiki mümkün olmaz da harp gelip Sovyetlere çarpacak olursa, harbin getireceği krizle karşılaşmak ve onun meselelerini başarmak bakımından şefin doğrudan doğruya iş başında bulunması elbette mürecchatır. Sovyet hükûmetindeki tebeddülün manası bu olsa gerektir.

Bir Casusun Gizli Defteri

No. 11

Yazan: *Francis Machard* — Çeviren: *İskender F. SERTELLİ*

Fakat ben şu ampullerde bazı parmak izleri bulunduğunu görüyorum

— Ooo. Buna hiç şüphe etmeyin, kapiten Tomas! Bu kadın hem casustur, hem de bir başka casus tarafından takip edilmektedir.

Kütüphaneden çıkıyorduk. Kamarotlardan biri, kapiten Toması görünce:

— Affedersiniz, dedi, kamaranızın elektrikleri yanmıyor. Geminin elektrik memurunu arıyordum. Size rasladım. Ne emredersiniz?.

Derhal kaptanın yüzüne baktım:

— Elektrik memuru görmeden, kamaranıza girebilir miyim?.

— Evet. Zaten bu elektrik meselesinde bana yardım edeceğinizi söylemiştiniz. Buyurunuz gidelim.

Kapiten Tomasın kamarasına doğru yürüdük .

Tomas:

— Dedim ya, işler çatallaştı. Tehlike şimdi de benim kamarama gelip çattı.

Diye mırıldanıyordu. Ben:

— Korkmayın! dedim. Bu işle meşgul olduğunuzu gördüler.. Sizi de tehdit ediyorlar. Israrla iddia edebilirim ki, sizin peşinizden de biri takip ediyor. Fakat, tehlike tahmin ettiğiniz kadar büyük değil. Elimde esaslı bir ipucu var.

— Ne dediniz.. Bir ipucu mu?.

— Evet. Bu muadelenin bir ucu bence halledilmiştir.

✶

Elektrik ampulünde parmak izeri

Kaptanın kamarasına girdiğimiz zaman; ortada hiçbir fevkalâdelik yoktu. Sadece lâmbalar yanmıyordu. Kabloları, sigortayı muayene ettim. Prizin altındaki tel o kadar mahirane bir suretle koparılmıştı ki.. Eğer bu işin mazisi olmasaydı, hiç de gözüme ilişmiyecekti.

— Tıpkı Kanadalı puro fabrikatörü Mister Vilyams Linkolnün kamarasında olduğu gibi... Bu da ayni meharetle kesilmiş.

Dedim. Kapiten Tomas hayretle yüzüme baktı:

— Onun kamarasındaki elektrikler de böyle mi kesilmişti?

— Evet. Hem de ayni yerden. Mister Vilyams beni çağırmıştı, kamarasındaki bu ârızayı dün tamir etmiştim.

— O halde benimkini de siz tamir ediniz. Fakat, ben ampullerde parmak izleri görüyorum..

— Tamam. Ben de gördüm.. Teller kesildikten sonra, lâmbaların yanıp yanmamasını anlamak istemişler.. Ampulleri çevirmişler.. Parmak izlerini derhal alıyorum.

Cebinden bir takım tozlar çıkardı.. parmak izlerinin üstüne döktü. Ondan sonra fotoğraf makinesini ayarladı.. İzlerin fotoğrafını çekti.

— Bunlar iyi amma.. kamaramın anahtarı benim cebimde dururken, buraya benden habersiz kim girebilir?. İşte bunu düşündükçe aklımı oynatacağım.

— Kaptan yerinde iken saat nöbet bekliyorsunuz?.

— Altı saat..

— Altı saatte çok işler görülür, dostum!.

Kamarada başka araştırmalar yaptık. Hiçbir ize raslıyamadık. Kapiten Tomas merakla sordu:

— Haniya demin, elimde esaslı bir ipucu var, demiştiniz. O bahse gelelim.. Beni biraz tenvir eder misiniz?.

— Biraz sabırlı olunuz. Bütün şüphelerimi anlatacağım. Şimdi ölen kadının «Eddy Green» adına sahte bir pasaport çıkararak seyahate çıktığı anlaşıldı. Zira, hakikî artist Eddy Greenin öldüğünü albümde gözümüzle gördük. Şu halde bu kadını öldüren gizli el şu dakikada bu vapurun içindedir. İlkönce onun takibirden kurtulabilmek için, bu gizli eli bulup meydana çıkarmalıyız. Aksitakdirde elektrikler üzerinde oynıyan bu tehlikeli el, bir anda gemiyi tutuşturabilir.. hepimiz mahvoluruz.

— İşte bu korkunç bir ihtimal.. O halde bana biraz müsaade ediniz.

— Nereye gidiyorsunuz?.

— Geminin süvarisine gidip vaziyeti anlatacağım.

— Boşuna telâş etmeyin!. Tehlike henüz tahmin ettiğiniz kadar yakın değildir. Zira, o yangını yapacak adamın kendisi de bu ateşin içinde yanmağa mahkûmdur. Yani mevzuubahis olan tehlike, o gizli el için de mevcuttur. Telâşa lüzum yok. Beni kamarada bırakınız.. Kopmuş elektrik kablosunu tamir edeyim.

— Hay hay.. Kamaramı size teslim ediyorum.

İkinci kaptanın kamarasında bozulan elektrik kablosunu tamire başlamıştım. İşim bitmek üzereydi. Bir taraftan Mis Eddy Greenin ölümünü düşünüyor, bir taraftan de kendi kendime gülüyordum.

Niçin güldüğümü mü soruyorsunuz?.

Çünkü, henüz Paristeki vazifeme başlamadan, daha yolda karşıma bir çok pürüzlü işler çıkmağa başlamıştı. Eğer ben bu işin yolcusu olmasaydım, böyle pürüzlerle karşılaşır mıydım. Vapurun lokantasında yemeğimi yeryemez kamarama gider, uzanır ve günlerimi böylece istirahat ve eğlence ile geçirirdim. Halbuki, Nevyorktan ayrıldığım dakikadan beri bir saat bile başımı dinliyememiştim.

Vilyams Linkoln adını taşıyan bu adam beni fazla meşgul ediyordu. Zihnime onun adı takılmış kalmıştı. Nereye gitsem, kime baksam onun hayalini görür gibi oluyordum.

Acaba Mister Vilyams benimle alay mı ediyordu?.

Benim Nevyork casus mektebinde okuduğumu biliyor muydu?

(Arkası var)

İnönü Şehitlerinin hatırası taziz edildi

(1 inci Sahifeden Devam)

çadırlarda geçirmişlerdir.

Saat 10 a doğru kalabalık mahşerî bir hal almış, Şehitliğe giden yollar, tepeler akın akın halkla kaplanmıştır. Biraz sonra, İstanbul, Ankara, Bursa, Eskişehir, Kütahya, Bilecik, Söğüt, Pazarcık, Dodurga ve kasabamızdan giden heyetler Şehitliğin etrafındaki mevkilerinde yerler almışlardır.

Merasime tam saat 10,40 da Parti ve Belediye Reisi Nazif Arıkın işareti üzerine ihtiram çelenklerinin sıra ile âbideye konulmasile başlanılmış ve evvelâ Büyük Millet Meclisi, Başvekâlet, Ordu, Cumhuriyet Halk Partisi Genel Sekreter vekili namlarına gönderilen muhteşem çelenkler, bilâhare de Ankara, İstanbul, Bursa, Eskişehir, Kütahya, Bilecik, Söğüt, Bozöyük, Pazarcık, İnönü, Dodurga nahiyesi çelenkleri konulmuştur.

Tam bu sırada Eskişehir üzerinden bir tayyare filomuz görülmüş ve çelik kartallarımız süzüle süzüle merasim mahalline kadar gelerek Şehitlik üstüne çiçek ve çelenkler atmışlardır.

Çelenk konma mearsiminden sonra evvelâ ordu namına, sonra Ankara vilâyeti namına birer nutuk söylenerek büyük İnönü zaferimizin mana ve ehemmiyeti tebarüz ettirilmiştir.

Bu nutukları, Profesör Kâzım İsmailin reisliğinde gelen İstanbul Üniversitesi heyeti namına söylenen bir nutukla Bursa, Eskişehir, Kütahya, Bilecik, Bozöyük halkları adına irat edilen hitabeler takip etmiştir.

Nutuklardan sonra bando hazin hazin matem havası çalmış ve bir manga tarafından havaya ateş edilmek suretile merasime nihayet verilmiştir.

Bilâhare heyetler intıbalarını Şehitlik hatıra defterine yazmışlardır. Öğleden sonra heyetler ve halk hep bir arada bir kır yemeği yiyeceklerdir.

Sahip ve Başmuharriri: Etem İzzet Benice - Neşriyat Direktörü Cevdet Karabilgin

Hücum Borusu

Trablusu Nasıl Aldık, Nasıl Kaybettik?

Yazan: RAHMİ YAĞIZ

Tefrika No. 36

Almanyada Trablusa göz koymuştu

Preveze harbin başladığını bu şekilde bir baskınla öğrendi. Fakat İtalyanların bu hareketi Avrupada söz sahasını geçmiyen protestolarla karşılandı.

Çünkü İtalya eylûl ayı içinde bir taraftan Babıâliye notalar yağdırırken öbür tarafta da Avrupa düveli muazzamasına baş vuruyor:

— Osmanlı devleti bir inkılâp yaptı. Yani uyandı. Şimdi de kendisine çeki düzen veriyor. Yarın, öbür gün eski kuvvetini elde ederse bana vadettiğiniz Garp Trablusu ondan almak imkânsız olur. Binaenaleyh ben şimdi fırsat varken Trablusu alacağım!

Diye izin istiyordu..

Almanya İtalyanın Trablusa geçmesine razı değildi.. Çünkü buraya o göz koymuştu.. Trablusla aralarındaki büyük sahra vasıtasile ayrılan ve Atlas Okyanusu kıyılarına düşen Kameron müstemlekesi Almanların elindeydi. Binaenaleyh burada daha kuvvetlendikten sonra sahravı aşarak Trablusu ele geçirmeği kuran Almanya İtalyanın bu isteğini hoş göremezdi.. Fransa da buna pek taraftar görünmüyordu. Fakat İtalyaya daha önce Trablusu vadedenler arasında bulunduğu için sesini çıkarmıyordu. Nihayet İtalyanın bu yalvarış, yakarışı 26 eylûlde Londrada Avam Kamarasında meb'uslardan birinin Türkiye - İtalya münasebatı hakkında sorduğu bir suale cevap veren Başvekil Sir Edvar Grey iki devlet arasındaki gerginliğin çok arttığını söyledikten sonra İtalyanın metalibatını sıralamış ve İngilterenin umumî kanaatini te - barüz ettiren, İtalyaya da istediği müsaadeyi veren şu sözleri konuşmuştu:

— İtalya; mademki Trablusta Osmanlı İmparatorluğunun asayişi teminden âciz olduğunu, kendi tebaasının ve tüccarlarının bu yüzden mal ve haklarını müdafaa edemediklerini söylüyor ve kendisinin bu hususta tedbir almak mecburiyetinde kaldığını ve Trablusu istilâ ederek hem devlet şerefini hem ed tebaasını kurtaracağını söylüyor, kendisine bu harekette bulunmamasını tavsiye etmiyeceğiz. Ancak bu yüzden Osmanlılarla harp vukuu halinde İtalya harbi Afrikadan başka tarafa yaymıyacak, Akdenizdeki Osmanlı adalarile limanları, Balkan ve Adriyatik sahilleri, Anadolu sahili ve Boğazlar her türlü tecavüzden ve taarruzdan masun olacaktır!

Bu sözler, İtalyaya istediği müsaadeyi vermişti. Ve bunun üzerinedir ki 29 eylûl cuma sabahı Babıâliye ilânıharp notasını dayadı.

Fakat ayni zamanda İtalya düveli muazzamaya verdiği sözü çiğnemiş, tükürdüğünü yalamıştı..

Çünkü Afrikadan başka tarafa harbin yayılmamsını istiyen düveli muzzama, Sir Edvar Greyin ağzile İtalyaya harbetmek müsaadesini verdiği zaman bu isteğini ona kabul ettirmişti..

Bu sebeple Preveze baskını yalnız bizce değil, bütün Avrupa devletleri tarafından takbih edildi. İtalyaya haddinin bildirilmesi için İngilterede hükûmete müracaat olundu. İngiltere İtalyaya ihtarda bulundu. Fakat bunlar ne Prevezeye yapılan arkadan vurma, çelme takma gibi âdice bir baskının diyetini teşkil ettiler.. Ne de bundan sonra tekrarlanan bu çeşit kahbece baskınların devamına mani olabildiler...

Şanlı Barbarosun Prevezede tokatladığı beceriksiz, büyük babanın intikamını almak için Prevezeyi böylece basan İtalyan kuvveti Don Dambrozi'nin kumandasındaki Adriyatik filosuydu.. Bu filo Roma sınıfı dört zırhlıdan iki kruvazörden ve bir de filotillâ - dan mürekkepti. Yani yalnız top adedince Preveze istihkâmlarının yedi misli daha kuvvetli ve fazla bulunuyordu.

Ve.. bu koca donanma prevezede kendisine nisbetle bir nokta sayılamıyacak kudretteki Tokat ve Antalya botlarına hücum ederken zafer hulyasile şerefini de feda ettiğinin farkında bile değildi.

İşte bu koca filo, Prevezede ilk harp haberini şehre çevirdiği toplarla verdikten sonra cenuba doğru rotayı değişirdi. Reşadiye li - manına gidip Alpagot ile Hamidiyeyi ve Trablus yatını batırmak merakına kapıldı..

(Arkası var)

İngiltere'nin Deniz Üsleri

(4 üncü sayfadan devam)

bulundurmaktadır. Bu ordu, İngiliz unsurlarından başka cengâverlikleri ile tanınmış Sihlerden, Gurhalardan, Patomlardan mü - rekkeptir. Geçen harbin bidayetlerinde de, İngilterenin Hindis - tanda 200,000 kişilik bir ordusu vardı. Fakat harp devam edince 800,000 kişi silâh altına alındı.

İngilterenin Uzak Şarktaki hava kuvvetlerinin miktarı malûm değildir. Fakat mevcut hava meydanlarına bakılırsa mühim miktarda olduğuna hükmedilebilir .

Sonra İngilterenin Uzak Şarkta bir çok modern deniz üsleri vardır. Meselâ cenubî Çinin büyük nehirlerinden biri olan Si - Kiang nehrinin mansabına hâ - kim ve adacıkların arasında Hong Kong üssü bunların en mühimidir. Yüzlerce tayyare ve büyük tonajda gemiler burada melce bulabilirler. Bilhassa Singapur hepsinin en ehemmiyetlisidir.

Bu son seneler içinde Singapurda çok büyük tahkimat vücude getirilmiştir. Bu tahkimat için kısa bir zamanda 136 milyon İngiliz lirası sarfedilmiş, on milyon metre mikâbı toprak yerinden oynatılmıştır.

Singapur adasının - filvaki orası büyücek bir adadır - sahillerine dünyanın en kuvvetli 15 lik ve 18 lik sahil topları yerleştirilmiştir. Yer altındaki depoları bir buçuk milyon ton petrol istiap edebilir. Bu miktar ise bütün bir filoyu altı ay idare eder.

Hangarlar 1600 tayyareyi alabilecek vusattadırlar. Dünyanın en büyük sabih havuzu da Sin - gapurda bulunmaktadır.

Singapur bir sığınak olmaktan ziyade, muazzam Hindistan ya - rım adasını bekliyen bir kaledir. Singapur Malakka boğazına hâkim olduğu için, Uzak Şarktan Hindistana doğru gelen hiç bir gemi kontrolünden kurtulamaz.

HİKÂYE

(4 üncü sayfadan devam)

nıfını bitirdi.

Hemen sordum:

— O şimdi burada değil mi?

— Hayır sizin buraya taşındı - ğınızın ertesi günü Konyaya hareket etti.

Beynimden vurulmuşa dön - düm. Sendeliyerek merdivenlerden çıktım kendimi bir kanepeye attım.

Demek o güzel kızı, sihirli gözlerile vaatkâr tebessümlerini büyüliyen kızı bir daha göremiye - cektim. Demek o artık benim için tamamile bir yok olmuştu.

Teessürüm günlerce zail olmadı. Günlerce içimin sızladığını hissettim.

Arkadaşım derin bir iç çekti. ve ilâve etti.

— Söyle dedi söyle sen olsan ne yaparsın? Aylığı kırk beş liradan bir sene kontrat yaptığına mı yanarsın, yoksa bu güzel kızın seni müthiş bir hayal inkisarına uğ - ratmasına mı?

Arkadaşım birden yerinden kalktı:

— Ben birincisine aldırmıyo - rum. Fakat genç kızın gözleri - min önünden gitmiyen hayali, büyüliyen gözlerinin üzerimde yaptığı tesir beni mahvediyor.

DÜNYA MESELELERİ

(4 üncü sayfadan devam)

25 şubatta da hattâ Oniki adalardan birine asker ihraç edilmiş, buradaki İtalyan deniz üssü ve hangarları, mahrukat depolarını tahrip edildikten sonra, İngilizler geri çekilmişlerdir.

Yunanstan harbinde de Yunanistana yapılan ihraç hareketi hatırlanılmaktadır.

LOFOTEN ADALARINDA

6 mart tarihli bir İngiliz tebliği Lofoten adalarına asker ihraç edildiğini bildiriyirdu. Malûmdur ki, bu adalar Norveçin şimalindedir ve burada Alman harp sanayiinde ve bilhassa obüs imalinde istimal edilen balıkyağı çıkarılır.

Adada bulunan Almanlarla bir çarpışma olmuş, bir Alman zabiti ile altı Alman bahriyelisi maktul düşmüştür. İngilizler balıkyağı istihsaline yarıyan ne kadar tesisat varsa, hepsini tahrip etmişlerdir. Bundan başka da çekilirlerken, beraberlerinde kendilerine gelmek istiyen 300 Norveçliyi alıp götürmüşlerdir.

Ayrıca orada Alman emellerine hizmet eden 225 kişiyi de esir almışlardır. Limanda bulunan 11 gemiyi de batırmışlardır.

MÜMKÜN BİR İSTİLÂ

Bir seneden az bir zaman içindeki harp hâdiselerinden alınan bu misallerden bahseden Amerikalılara göre, Almanlar Bordodan Kaleye ve Belçika hududunun ötesine kadar bir sahil müdafaa hattı inşa ediyorlarmış. Amerikan silâhları akmağa başlayınca, Almanlar İngilterenin karadan taarruza geçmesini de hesap etmektedirler.

Amerikan fabrikaları büyük mikyasta karada gezen ve denizde yüzen yirmi beşer tonluk ve son derece iyi teslih edilmiş tanklar imal etmektedirler. Bu tanklardan binlercesi kendi vasıtalarile Manşı geçebilirlermiş. Artık ondan sonra İngilterenin değil de, Avrupa kıt'asının işgali bahis mevzuu olmalı imiş.

Çörçilin bundan evvelki nutukları hatırlanırsa, İngiltere nazizmi yuvasında boğmak niyetindedir. Bu harbin uzun süreceği muhakkak olarak anlaşıldıktan sonra, iki taraf barışmadıkça, önümüzdeki yakın zamanlarda belki de aklımıza gelmiyen daha bir çok yeni hâdiselere şahit olacağız.

M. A.

MAHKEMELERDE

(3 üncü sahifeden devam)

— Dava dinleyeceğinize, kendi işinizle meşgul olaydınız.

Mübaşir, tekrar mahkemeye girdi.

İki arkadaş, biribirlerine sordular:

— Şimdi ne yapacağız?

— Şimdi ne yapacağız?

Sonra, ikisi birden omuz silktiler..

— Ne yapalım? tekrar çağırırlar, geliriz.

Biri:

— Amma, beni ihzaren getireceklermiş, hem de bir lira para cezası kesmişler dedi.

—Ne olur canım? Bir lira verirsin., Onuda mı düşüneceksin?

— Yok amma, buraya kadar gelip de gelmemiş gibi olmak, üstelikte bir lira ceza vermek...

—Adam sen de... «Kel Memiş gelmemişe döndü cihana sad hayf.»

Dersin.. Yürüyüverirsin.

— Ulan Şükrü.. Olur hokkabaz değilsin... Haydi şimdi sen onu bu nu bırakta, şuradan Filibeliden bana bir poğaça ısmarlayıver..

— Haydi gel, bir değil, beş ta - ne ısmarlayayım.

— Haydi!. . ..

Deniz Levazım Satınalma Komisyonu İlânları

		T. bedeli Lira Kr.	K. teminatı Lira Kr.	İhale gün ve saati
1 Adet	Dinamo daimi cereyanlı	2250 —	337 50	12/5/941 pazartesi 15 te
1 «	Deniz Dizel motörü Bauduin marka	3750 —	562 50	12/5/941 « «
1 «	Saha rezistansı dinamo için	55 —	8 25	12/5/941 « «

1 — Tahmin edilen bedelleri, teminatları ve ihale günleri yukarıda yazılı Dinamo, motör ve rezistansın hizalarında gösterilen saatte Kasımpaşada bulunan Deniz Levazım Satınalma Komisyonunda ayrı ayrı taliplerine de ihale edilmek üzere pazarlığı yapılacaktır.

2 — Şartnamesi her gün iş saati dahilinde mezkûr komisyondan bedelsiz alınabilir.

3 — İsteklilerin 2490 sayılı kanunun istediği vesaikle birlikte adı geçen komisyona müracaatları ilân olunur. (3650)

BUGÜN

MACAR KADIN ORKESTRASI

Suadiye Plajında

Çalıyor. Otel, müşteri kabul etmek için hazırdır.

İstanbul Komutanlığı Satınalma Komisyonu İlânları

Aşağıda cins ve miktarları yazılı dört kalem mutabiye malzemesi 14.5.941 günü saat 11 de pazarlıkla satın alınacaktır. Şartnamesi her gün komisyonda görülebilir. Bunların her biri ayrı ayrı taliplere de ihale edilebilir. İsteklilerin belli gün ve saatte Fındıklıda satınalma komisyonuna gelmeleri. «3645»

Cinsi	Miktarı Adet	Muhammen Bedeli Lira Kr.	Kat'i Teminatı Lira Kr.
İp yular başlığı	2000	700 00	105 00
Araba urganı	1000	1800 00	270 00
Mekkâri urganı	1000	1250 00	187 50
Tımar fırçası	1000	900 00	135 00

DENTOL

DİŞ MACUNU

Ağızdaki mikropları temizler, dişlerin sıhhatını muhafaza eder.

Her yerde DENTOL diş macununu arayınız.

Sultanahmet 1 inci Sulh Hukuk Mahkemesinden: 941/675

Davacı İsmail Alper tarafından dava edilen Beyoğlu Tepebaşı Sakızağacı Caddesinde 36 sayıda Nikola Mihailidis aleyhine, inşaatını taahhüt eylediği kısımdan 207 lira elli kuruş ve elden ve çivi bedeli ile 14 lira 80 kuruşta kırılan cam ve saireden ki cem'an 295 lira 80 kuruşun tahsili hakkında açılan davadan dolayı davalıy gönderilen dava arzuhali suretinin tebliğsiz iade edilmesi üzerine icra kılınan duruşmada:

Dava edilene, dava arzuhali suretinin 15 gün müddetle ilânen tebliğine karar verilmiş olduğnudan muhakemesinin icrası için tayin kılınan 30/5/941 tarihine rastlıyan Cuma günü saat 14 te Tapu dairesinin alt katında Sultanahmet 1 inci Sulh Hukuk Mahkemesinde bizzat veya bilvekâle hazır bulunmadığı takdirde muhakemesinin gıyabında icra kılınacağı dava arzuhali tebliği yerine olmak üzere ilân olunur.

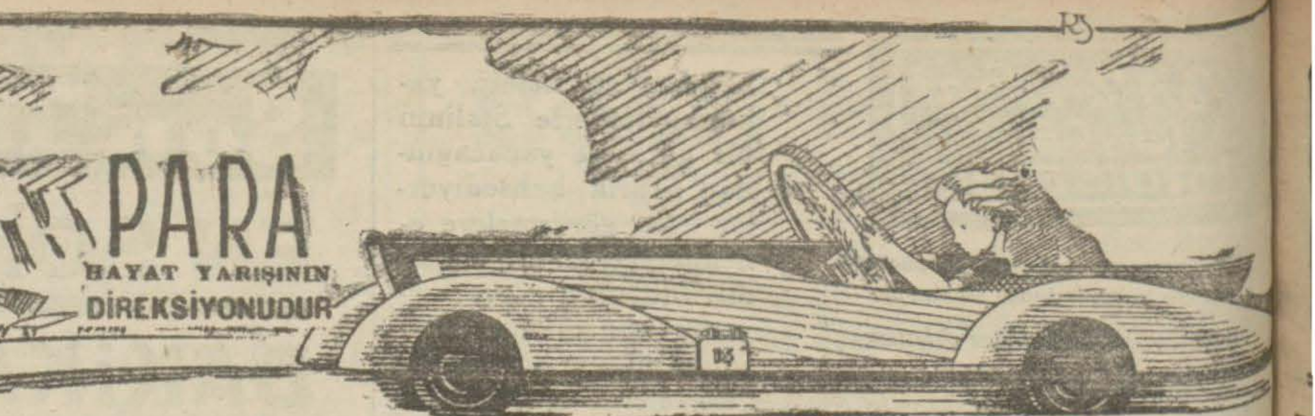

İDARESİNİ BİLEN İŞ BANKASINDA İKRAMİYELİ HESAP AÇAR

T. İŞ Bankası

Küçük Tasarruf hesapları 1941 ikramiye Plânı

KEŞİDELER: 4 Şubat, 2 Mayıs 1 Ağustos, 3 İkinciteşrin tarihlerinde yapılır.

1941 İkramiyeleri

1 adet	2000	Lirlık	=	2000,—Lira
3 »	1000	»	=	3000.— »
2 »	750	»	=	1500.— »
4 »	500	»	=	2000.— »
8 »	250	»	=	2000.— »
35 »	100	»	=	3500.— »
80 »	50	»	=	4000.— »
300 »	20	»	=	6000.— »

RADYO

11 Mayıs 1941

18.00 Program ve Memleket Saat Ayarı.
18.03 Müzik: Radyo Caz Orkestrası (İbrahim Özgür idaresinde)
18.50 Müzik: Fasıl Hey'eti.
19.30 Memleket Saat Ayarı ve Ajans Haberleri.
19.45 Konuşma: Ziraat Takvimi.
19.50 Müzik: Solo Şarkılar.
20.15 Konuşma.
20.30 Müzik: Tek ve Beraber Şarkılar.
21.00 Müzik: Meşhur operalar (Pl.)
22.30 Memleket Saat Ayarı, Ajans Haberleri ve Ajans Spor Servisi.
22.50 Müzik: Dans Müziği (Pl.)
23.25/23.30 Yarınki Program ve Kapanış.

YARINKİ PROGRAM

8.00 Program ve Memleket Saat Ayarı.
8.03 Ajans aberleri.
8.18 Müzik: Hafif Program (Pl.)
8.45/9.00 Ev Kadını — Konuşma
12.30 Program ve Memleket Saat Ayarı.
12.33 Müzik: Karışık Şarkılar.
12.50 Ajans aberleri.
13.05 Müzik: Beraber Şarkılar.
13.20/14.00 Müzik: Karışık Program (Pl.)

BORSA

10 Mayıs 1941

		Açılış ve Kapanış	
1	Sterlin	5.22	
100	Dolar	131.50	129.20
100	Frank	—	
100	Liret	—	
100	İsviçre Frc.	29.90	
100	Florin	—	
100	Rayişmark	—	
100	Belga	—	
100	Drahmi	0.995	
100	Leva	—	
100	Çek kronu	—	
100	Peçeta	12.89	
100	Zloti	—	
100	Pengö	—	
100	Ley	—	
100	Dinar	—	
100	Yen	31.0175	
100	İsveç Kronu	30.98	
100	Ruble	—	

ESHAM VE TAHVİLAT

İkramiyeli % 5 1938	19.—
Ergani % 5 İkramiyeli 1933	19.03
% 7 1934 Sıvas - Erzurum II. ilâ VII.	19.34
T.C. Merkez Bankası	106.50

BERLİTZ

Lisan Dershanesi

BÜTÜN YAZ AÇIKTIR.

Beyoğlu: 294, İstiklâl Caddesi

FRANSIZCA İNGİLİZCE ALMANCA | Lisan kurları ve Hususi Dersler

Haftada 3 ders ayda 4 lira. Tecrübe dersi bedavadır.

TAKVİM

Rumi 1357 NİSAN 28	Hızır 6	Hicri 1360 R. AHİR 14

Yıl 941 Ay 5	Vasati S. D.	Vakit	Ezani S. D
MAYIS 11 PAZAR	5 47	Güneş	9 32
	13 10	Öğle	4 55
	17 06	İkindi	8 50
	20 16	Akşam	12 00
	22 03	Yatsı	1 48
	3 45	İmsâk	7 30

İstanbul Vakıflar Direktörlüğü İlânları

Kıymeti L. K.	Pey akçesi L. K.	
533 9[illegible]	40 00	Şehremininde Denizabdal mahal[le] eski Kolbaşı yeni Başvekil sok[ak] 168,46 metre murabbaındaki arsa[nın ta]mamı 10514
[illegible] 27	7 50	Büyük çarşıda Bodrum hanı alt k[at] 48, 49 No. lu 16 metre murabbaında [bu]lunan arsanın tamamı 7239
520 52	40 00	Büyük çarşıda Çadırcılar caddesin[de] tünde odası olan 50 No. lu dükkân[ın ta]mamı 3969
825 08	62 00	Büyük çarşıda Varakçı han sok[ağında] 14, 16 No. lu dükkânın tamamı
217 10	17 00	Büyük çarşıda Sıra odaları hanı [üst ka]tında 4 No. lu odanın tamamı
1563 84	117 30	Büyük çarşıda Takkeciler sokağında 105, 107 No. lu dükkânın tamamı
363 68	27 40	Büyük çarşıda Zincirli han üst kat 7 No. lu odanın tamamı 7244
203 42	1600	Büyük çarşı Mütevelli sokağında No. lu dükkânın tamamı 4827
256 84	19 50	Büyük çarşı Emirşah sokağında 11 No. dükkânın tamamı 4131
260 26	20 00	Büyük çarşıda Parçacılar sokağında No. lu dükkânın tamamı 4222
206 84	17 00	Büyük çarşı Koltuk kazazlar sok[ağında] 14 No. lu dükkânın tamamı 5735
263 68	21 00	Büyük çarşı Terzibaşı sokağında [3]9 lu dükkânın tamamı 7240
427 38	32 50	Büyük çarşı Zincirli han üst kat 11 No. lu odanın tamamı 7176
413 68	32 00	Çenberlitaş Mollafeneri mahallesinde [ve]zir hanı üst katta 35 No. lu odanın tamamı 7224
1195 00	90 00	Hocapaşa mahallesinde Hocapaşa sokağında 41 eski 45 yeni No. lu97,50 m[etre] murabbaında bulunan ahşap baraka[nın a]lındeki dükkânın tamamı 7027

Yukrıda yazılı emlâk satılmak üzere on beş gün müddetle açık arttırmaya çıkarılmıştır. İhalesi 15/5/941 perşembe günü saat 15 te icra edileceğinden teklilerin Çenberlitaşta Vakıflar Baş Müdürlüğü Mahlûlât Kalemine müracaatları. (3320)

TÜRKİYE CUMHURİYETİ

Ziraat Bankası

Kuruluş Tarihi: 1888

Sermayesi: 100,000,000 Türk Lirası

Şube ve Ajans adedi: 265

Ziraî ve ticari her nevi banka muameleleri

Para Biriktirenlere

28.800 Lira İkramiye Veriyor

Ziraat Bankasında kumbaralı ve ihbarsız tasarruf hesaplarında en az 50 lirası bulunanlara senede 4 defa çekilecek kur'a ile aşağıdaki plâna göre ikramiye dağıtılacaktır.

4	adet	1.000	Liralık	4.000	Lira
4	»	500	»	2.000	»
4	»	250	»	1.000	»
40	»	100	»	4.000	»
100	»	50	»	5.000	»
120	»	40	»	4.800	»
160	»	20	»	3.200	»

DİKKAT: Hesaplarındaki paralar bir sene içinde 50 liradan aşağı düşmiyenlere ikramiye çıktığı takdirde % 20 fazlasile verilecektir. Kur'alar senede 4 defa: 1 Eylûl, 1 Birincikânun, 1 Mart ve 1 Haziran tarihlerinde çekilecektir.

DOKTOR

Feyzi Ahmet Onaran

CİLDİYE VE ZÜHREVİYE MÜTEHASSISI

(Babıâli) Ankara caddesi Cağaloğlu Yokuşu Köşe başında No 43

Göz Hekimi

Dr. Murat Rami Aydın

Beyoğlu - Parmakkapı, İmam sokak No. 2 Tel. 41553

Muayene ve her türlü göz ameliyatı fıkaraya parasızdır